

HOTĂRÂREA NR. 60/31.08.2020

privind înființarea Serviciului de iluminat public al comunei Glodeni, aprobarea Regulamentului de Organizare și funcționare al serviciului de iluminat public, al Studiului de oportunitate privind delegarea gestiunii serviciului precum și al Caietului de Sarcini pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public al comunei Glodeni

Consiliul local al Comunei Glodeni, județul Mureș întrunit în ședința ordinară din luna iunie 2020;

Având în vedere;

- Referatul de aprobare a primarului, nr. 5232/18.06.2020, conținând argumente legislative și organizatorice, privind înființarea Serviciului de Iluminat Public; Studiul de oportunitate 5212/18.06.2020, raportul de specialitate al compartimentului de resort nr. 5233/18.06. 2020,
- Contractul-cdru privind folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public nr. 7300/421110/21.05.2020 încheiat cu Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Mureș, Studiul de oportunitate nr. 5212/18.06.2020 privind stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în comuna Glodeni,
- avizele comisiilor de specialitate ale Consiliului local al comunei Glodeni;
- în conformitate cu prevederile art.3, alin.(1), art.8, alin.(1), alin.(2), lit.d) și lit.h), art. 23, alin.(1), alin.(2), lit.b), alin.(3), alin.(4) și art.30, alin.(1) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006, cu modificările și completările ulterioare,
- în baza prevederilor art.9 alin.(1), art. 10 lit. f) , art.16, alin. (1) lit.b), alin. (2) art. și 18 alin. (3) din Legea serviciului de iluminat public nr. 230/2006, cu modificările și completările ulterioare,
- În baza prevederilor Ordinului prezidentului A.N.R.S.C. nr. 86 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public.
- În baza prevederilor Ordinului prezidentului A.N.R.S.C. nr. 89 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de de iluminat public.

În temeiul prevederilor art. 7, alin 13 al legii nr. 53/2006 privind transparența decizională în administrația publică, ale art.129 alin.2 lit.d) și alin.7), lit. n) și art.196, alin.1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 57/2019 – Codul administrativ

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Se aprobă înființarea Serviciului de iluminat public, în subordinea autorității administrației publice locale- Comuna Glodeni.

Art.2. Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare al serviciului de iluminat public al comunei Glodeni și a indicatorilor minimi de performanță, conform anexei nr. 1 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.3. Se aprobă Studiul de oportunitate privind delegarea serviciului de iluminat public al comunei Glodeni - Anexa nr. 2 la prezenta hotărâre parte integrantă a acesteia.

Art.4. Se aprobă caietul de sarcini pentru delegarea Serviciului de iluminat public al comunei Glodeni, conform anexei nr. 3 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.5. Cu ducerea la îndeplinire a prevederilor din prezenta hotărâre se încredințează Primarul Comunei Glodeni prin aparatul de specialitate.

Art.6. Prezenta hotărâre se comunica de către secretarul general al comunei Primarului comunei Glodeni, Institutiei Prefectului Judetului Mureș si altor autorități, instituții publice si persoane interesate și se aduce la cunoștință publică prin afisare la sediul Primăriei Glodeni și va fi publicat în Monitorul Oficial Local pe siteul instituției: www.primariaglodeni.ro.

Președinte de ședință,
MÓZES Sándor

Contrasemnează,
Secretar general al UAT - MIHOLCSA Júlia

REGULAMENTUL
serviciului de iluminat public al comunei Glodeni, jud. Mureș

CAP. I Dispoziții generale

ART. 1 (1) Prevederile prezentului regulament se aplica serviciului de iluminat public din aria administrativ teritoriala a comunei Glodeni.

(2) Prezentul regulament stabilește cadrul juridic unitar privind desfășurarea serviciului de iluminat public, definind modalitățile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului, indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre operator și utilizator în comune, orașe și municipii.

(3) Prevederile prezentului regulament se aplica, de asemenea, la proiectarea, executarea, recepționarea, utilizarea și întreținerea componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Operatorii serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare și de modul în care este organizată gestiunea serviciului în cadrul unităților administrativ-teritoriale, se vor conforma prevederilor prezentului regulament.

(5) Orice dezvoltare a rețelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se face cu respectarea prezentului regulament.

ART. 2 Desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- d) susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților din aria administrativ teritorială a comunei Glodeni;

e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului. **ART.**

3 În sensul prezentului regulament, termenii și noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

3.1 autorități de reglementare competente - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C., și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E.;

3.2 balast - dispozitiv montat în circuitul de alimentare a unei sau mai multor lampi cu descărcări, având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară;

3.3 beneficiari ai serviciului de iluminat public - comunitățile locale în ansamblul lor;

3.4 caracteristici tehnice - totalitatea datelor și elementelor de natură tehnică, referitoare la o instalație sau la un sistem de iluminat;

3.5 dispozitiv (corp) de iluminat - aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lampi către exterior;

3.6 echipament de măsurare - aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea parametrilor serviciului de iluminat public furnizat;

3.7 efect de grota neagră - senzație vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanței la o altă mult mai mică;

3.8 exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public - ansamblu de operațiuni și activități executate pentru asigurarea continuității și calității serviciului de iluminat public în condiții tehnico-economice și de siguranță corespunzătoare;

3.9 factor de menținere a fluxului luminos - raportul între fluxul luminos al unei lampi la un moment dat al vieții sale și fluxul luminos inițial, lampa funcționând în condițiile specificate;

3.10 flux luminos Φ_v - mărimea derivată din fluxul energetic, evaluată prin acțiunea sa luminoasă asupra unui observator fotometric de referință;

- 3.11 grad de asigurare în furnizare - nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestare a serviciului de iluminat public;
- 3.12 igniter - dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncalzirea electrozilor;
- 3.13 iluminare E - raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafață și aria respectivă;
- 3.14 iluminare medie $E(m)$ - media aritmetică a iluminărilor pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 3.15 iluminare minimă $E(min)$ - cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 3.16 iluminat arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală;
- 3.17 iluminat ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, targurilor și altora asemenea;
- 3.18 iluminat ornamental-festiv - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive;
- 3.19 iluminat stradal-pietonal - iluminatul căilor de acces pietonal;
- 3.20 iluminat stradal-rutier - iluminatul căilor de circulație rutieră;
- 3.21 indicatori de performanță garanți - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate și pentru care sunt prevăzute penalizări în licența sau în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;
- 3.22 indicatori de performanță generali - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorilor și care reprezintă condiții de acordare sau de retragere a licenței, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;
- 3.23 indice de prag TI - creșterea pragului percepției vizuale TI, care conduce la orbirea inconfortabilă, caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în câmpul vizual, în raport cu luminanța medie a căii de circulație;
- 3.24 intensitate luminoasă I - raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă și unghiul solid elementar pe direcția dată;
- 3.25 întreținere - ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor;
- 3.26 lampi cu descărcări - lampi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vapori metalici ori într-un amestec de mai multe gaze și/sau vapori metalici;
- 3.27 lampi cu incandescență - lampi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescență prin trecerea unui curent electric;
- 3.28 lampi cu incandescență cu halogen - lampi incandescente având, în balonul de construcție specială, un mediu de un anumit halogen, care creează un ciclu regenerativ al filamentului pentru mărirea duratei de funcționare și pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;
- 3.29 lampi cu incandescență cu utilizări speciale - lampi cu filament central, lampi ornamentale, lampi cu reflector, lampi foto;
- 3.30 licență - actul tehnic și juridic emis de A.N.R.S.C., prin care se recunoaște calitatea de operator al serviciului de iluminat public, precum și capacitatea și dreptul de a presta acest serviciu;
- 3.31 luminanță L - raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă de către ochiul observatorului și suprafața aparentă de emisie;
- 3.32 luminanță maximă $L(max)$ - cea mai mare valoare a luminanței de pe suprafața de

calcul avută în vedere;

3.33 luminanta medie $L(m)$ - media aritmetică a luminanțelor de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.34 luminanta minimă $L(min)$ - cea mai mică valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.35 nivel de iluminare/nivel de luminanță - nivelul ales pentru valoarea iluminării/luminanței;

3.36 operator - persoana juridică titulară a unei licențe de furnizare/prestare, emisă de autoritatea competentă;

3.37 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la punctul de racord al cablurilor de plecare din tablourile și cutiile de distribuție;

3.38 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuția energiei electrice - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;

3.39 raport de zonă alăturată SR - raport între iluminarea medie de pe o porțiune de 5 m lățime sau mai puțin, dacă spațiul nu o permite, de o parte și de alta a sensurilor de circulație, și iluminarea medie a caii de circulație de pe o lățime de 5 m sau jumătate din lățimea fiecărui sens de circulație, dacă aceasta este mai mică de 5 m;

3.40 reabilitare - ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;

3.41 rețea electrică de joasă tensiune destinată iluminatului public - ansamblu de posturi de transformare, cutii de distribuție, echipamente de comandă/control și măsură, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații, console, aparate de iluminat și accesorii destinate exclusiv iluminatului public;

3.42 serviciu de iluminat public - activitate de utilitate publică și de interes economic și social general, aflată sub autoritatea administrației publice locale, care are drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulație auto, arhitectural, pietonal, ornamental și ornamental-festiv;

3.43 sistem de distribuție a energiei electrice - totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;

3.44 sistem de iluminat public - ansamblu tehnologic și funcțional, amplasat într-o dispunere logică în scopul realizării unui mediu luminos confortabil și/sau funcțional și/sau estetic, capabil să asigure desfășurarea în condiții optime a unei activități, spectacol, sport, circulației, a unui efect luminos estetic-arhitectural și altele, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, care cuprinde:

- linii electrice de joasă tensiune, subterane sau aeriene;
- corpuri de iluminat, console și accesorii;
- puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere;
- echipamente de comandă, automatizare și măsurare;
- fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, utilizate pentru iluminatul public;

3.45 sursa de lumină/lampă - obiectul sau suprafața care emite radiații optice în mod uzual vizibile, produse prin conversie de energie, și care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăți energetice, fotometrice și/sau mecanice;

3.46 tablou electric de alimentare, distribuție, conectare/deconectare - ansamblu fizic unitar ce poate conține, după caz, echipamentul de protecție, comanda, automatizare, măsura și control, protejat împotriva accesului accidental, destinat sistemului de iluminat public;

3.47 temperatura de culoare corelată $T(c)$ - temperatura radiatorului integral, a cărui culoare, percepută datorită încălzirii, se aseamăna cel mai mult, în condițiile de observare precizate, cu cea percepută a unui stimul de culoare de aceeași strălucire;

3.48 uniformitate generală a iluminării $U(0)[E]$ - raportul dintre iluminarea minimă și iluminarea medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;

3.49 uniformitate generală a luminanței $U(0)[L]$ - raportul dintre luminanța minimă și luminanța medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;

3.50 uniformitatea longitudinală a luminanței $U(1)[L]$ - raportul dintre luminanța minimă și luminanța maximă, ambele considerate în axul benzii de circulație al zonei de calcul și în direcția de desfășurare a traficului rutier;

3.51 utilizatori - autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară constituite cu acest scop în calitate de reprezentant al comunității locale;

3.52 zona alăturată - suprafața din vecinătatea imediată a caii de circulație, aflată în câmpul vizual al observatorului;

3.53 C.N.R.I. - Comitetul Național Român de Iluminat;

3.54 C.I.E. - Comisia Internațională de Iluminat.

ART. 4 (1) Înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public la nivelul unității administrativ-teritoriale a comunei Glodeni, precum și înființarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea sistemelor de iluminat public intra în competența exclusivă a autorității administrației publice locale Glodeni.

(2) Autoritățile administrației publice locale trebuie să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii.

(3) Autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările C.I.E.

ART. 5 (1) Sistemele de iluminat public se amplasează, de regulă, pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Utilizarea unor elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice pentru servicii și activități publice, altele decât iluminatul public, se face cu aprobarea autorităților administrației publice locale.

ART. 6 (1) Serviciul de iluminat public va respecta și va îndeplini, la nivelul comunităților locale, în întregul lor, indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament, aprobați prin hotărâre a Consiliului local al comunei Glodeni.

(2) Autoritatea administrației publice locale Glodeni poate aproba și alți indicatori de performanță în baza unor studii de oportunitate în care se va ține seama cu prioritate de necesitățile comunității locale, de starea tehnică și eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

(3) Indicatorii de performanță se stabilesc cu respectarea prevederilor prezentului regulament al serviciului.

ART. 7 Serviciul de iluminat public se prevede pe toate căile de circulație publică din localitățile urbane și rurale, cu respectarea principiilor ce guvernează organizarea și funcționarea serviciilor comunitare de utilități publice.

ART. 8 Serviciul de iluminat public trebuie să îndeplinească, concomitent, următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptabilitate la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de beneficiari ai serviciului;
- d) tariful pe baza de competiție a serviciului prestat;
- e) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- g) respectarea valorilor minime din standardele privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu, care sunt identice cu cele ale C.I.E..

CAP. II Desfășurarea serviciului de iluminat public

SECȚIUNEA 1 Principiile și obiectivele realizării serviciului de iluminat public

ART. 9 Administrarea serviciului de iluminat public se realizează cu respectarea principiului:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) subsidiarității și proportionalității;
- d) responsabilității și legalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) asigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- j) participării și consultării cetățenilor;
- k) liberului acces la informațiile privind serviciile publice.

ART. 10 Funcționarea serviciului de iluminat public trebuie să se desfășoare pentru:

- a) satisfacerea interesului general al comunității;
- b) satisfacerea cât mai completă a cerințelor beneficiarilor;
- c) protejarea intereselor beneficiarilor;
- d) întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale;
- e) asigurarea dezvoltării durabile a unităților administrativ-teritoriale;
- f) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- g) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților;
- h) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- i) mărirea gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- j) crearea unui ambient plăcut;
- k) creșterea oportunităților rezultate din dezvoltarea turismului;
- l) asigurarea funcționării și exploatării în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

ART. 11 În exercitarea atribuțiilor conferite de lege cu privire la elaborarea și aprobarea strategiilor locale de dezvoltare a serviciului de iluminat public, a programelor de investiții privind dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente, a regulamentului propriu al serviciului, a caietului de sarcini, alegerea modalității de gestiune, precum și a criteriilor și procedurilor de delegare a gestiunii, autoritățile administrației publice locale vor urmări atingerea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciului de iluminat public către beneficiari, membri ai comunității;

- b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public, la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- c) respectarea normelor privind serviciul de iluminat public stabilite de C.I.E., la care România este afiliată, respectiv de C.N.R.I.;
- d) asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performanțe, a unor echipamente specializate și prin asigurarea unui iluminat public judicios;
- f) promovarea investițiilor, în scopul modernizării și extinderii sistemului de iluminat public;
- g) asigurarea, la nivelul localităților, a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate, individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcarii prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- i) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performanțe, cu costuri minime;
- j) promovarea mecanismelor specifice economiei de piață, prin crearea unui mediu concurențial de atragere a capitalului privat;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță a activității operatorilor și participarea cetățenilor și a asociațiilor reprezentative ale acestora la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) promovarea metodelor moderne de management;
- n) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului care lucrează în domeniu.

SECȚIUNEA a 2-a Documentație tehnică

ART. 12 (1) Prezentul regulament stabilește documentația tehnică minimă necesară desfășurării serviciului.

(2) Regulamentul stabilește documentele necesare exploatarei, obligațiile proiectantului de specialitate, ale unităților de execuție cu privire la întocmirea, reactualizarea, păstrarea și manipularea acestor documente.

(3) Detalierea prevederilor prezentului regulament privind modul de întocmire, păstrare și reactualizare a evidenței tehnice se va face prin instrucțiuni/proceduri de exploatare proprii, specifice principalelor tipuri de instalații.

(4) Personalul de conducere al operatorului răspunde de existența, completarea corectă și păstrarea documentațiilor tehnice conform prevederilor prezentului regulament.

(5) Proiectarea și executarea sistemelor de iluminat stradal-rutier, iluminat stradal-pietonal, iluminat arhitectural, iluminat ornamental și iluminat ornamental-festiv sau a părților componente ale acestora se realizează în conformitate cu normativele și prescripțiile tehnice de proiectare și execuție în vigoare, avizate de autoritățile de reglementare din domeniile de competență; la proiectare se va ține seama de reglementările în vigoare privind protecția și conservarea mediului.

ART. 13 (1) Fiecare operator trebuie să dețină, să păstreze la sediul sau documentația pusă la dispoziție de autoritatea administrației publice locale, după caz, necesară desfășurării în condiții de siguranță a serviciului de iluminat public.

(2) Operatorul, în condițiile alin. (1), va actualiza permanent următoarele documente:

- a) planul cadastral și situația terenurilor din arja de deservire;
- b) planurile generale cu amplasarea construcțiilor și instalațiilor aflate în exploatare, inclusiv cele subterane, actualizate cu toate modificările sau completările;
- c) planurile clădirilor sau ale construcțiilor speciale având actualizate toate modificările sau

completările;

d) studiile, datele geologice, geotehnice și hidrotehnice cu privire la terenurile pe care sunt amplasate lucrările aflate în exploatare sau conservare;

e) cărțile tehnice ale construcțiilor;

f) documentația tehnică a utilajelor și instalațiilor și, după caz, autorizațiile de punere în funcțiune a acestora;

g) planurile de execuție ale părților de lucrări sau ale lucrărilor ascunse;

h) proiectele de execuție ale lucrărilor, cuprinzând memoriile tehnice, breviarele de calcul, devizele pe obiecte, devizul general, planurile și schemele instalațiilor și rețelelor etc.;

i) documentele de recepție, preluare și terminare a lucrărilor cu:

- procese-verbale de măsurători cantitative de execuție;

- procese-verbale de verificări și probe, inclusiv probele de performanță și garanție, buletinele de verificări, analiza și încercări;

- procese-verbale de realizare a indicatorilor tehnico-economici;

- procese-verbale de punere în funcțiune;

- procese-verbale de dare în exploatare;

- lista echipamentelor montate în instalații cu caracteristicile tehnice;

- procese-verbale de preluare ca mijloc fix, în care se consemnează rezolvarea neconformităților și a remediilor;

j) schemele de funcționare a instalațiilor, planurile de ansamblu, desenele de detaliu actualizate conform situației de pe teren, planurile de ansamblu și de detaliu ale fiecărei instalații, inclusiv planurile și cataloagele pieselor de schimb;

k) parametrii luminotehnici de proiect și/sau rezultați din calcul, aferenți tuturor instalațiilor de iluminat public exploatate;

l) instrucțiunile furnizorilor de echipament sau ale organizației de montaj privind manipularea, exploatarea, întreținerea și repararea echipamentelor și instalațiilor, precum și cărțile/fișele tehnice ale echipamentelor principale ale instalațiilor;

m) normele generale și specifice de protecție a muncii aferente fiecărui echipament, fiecărei instalații sau fiecărei activități;

n) regulamentul de organizare și funcționare și atribuțiile de serviciu pentru întreg personalul;

o) avizele și autorizațiile legale de funcționare pentru clădiri, laboratoare, instalații de măsură, inclusiv cele de protecție a mediului obținute în condițiile legii;

p) inventarul instalațiilor și liniilor electrice, conform instrucțiunilor în vigoare;

q) instrucțiuni privind accesul în instalații;

r) documentele referitoare la instruirea, examinarea și autorizarea personalului;

s) registre de control, de sesizări și reclamații, de dare și retragere din exploatare, de manevre, de admitere la lucru etc.

(3) Arhivarea se poate realiza și în format digital.

ART. 14 (1) Documentația de bază a lucrărilor și datele generale necesare exploatarei, întocmite de agenți economici specializați în proiectare, se predau titularului de investiție odată cu proiectul lucrării respective.

(2) Agenții economici care au întocmit proiectele au obligația de a corecta toate planurile de execuție, în toate exemplarele în care s-au operat modificări pe parcursul execuției și, în final, să înlocuiască aceste planuri cu altele noi, originale, actualizate conform situației reale de pe teren și să predea proiectul, inclusiv în format optoelectronic, împreună cu instrucțiunile necesare exploatarei, întreținerii și reparării instalațiilor proiectate.

(3) Organizațiile de execuție și/sau montaj au obligația ca, odată cu predarea lucrărilor, să predea și schemele, planurile de situații și de execuție modificate conform situației de pe teren. În cazul în care nu s-au făcut modificări față de planurile inițiale, se va preda câte un exemplar din aceste planuri, având pe ele confirmarea ca nu s-au făcut modificări în timpul

execuției.

(4) În timpul execuției lucrărilor se interzic abaterile de la documentația întocmită de proiectant, fără avizul acestuia.

ART. 15 (1) Autoritatea administrației publice locale deținătoare de instalații de iluminat public are obligația să-și organizeze o arhivă tehnică pentru păstrarea documentelor de bază prevăzute la art. 13 alin. (1), organizată astfel încât să poată fi găsit orice document cu ușurință.

(2) Pentru nevoile curente de exploatare se vor folosi numai copii de pe planurile, schemele și documentele aflate în arhivă.

(3) Înstăinarea sub orice formă a planurilor, schemelor sau documentelor aflate în arhivă este interzisă.

(4) La încheierea activității operatorul va preda pe baza de proces-verbal întreaga arhivă pe care și-a constituit-o, fiind interzisă păstrarea de către acesta a vreunui document original sau copie.

(5) Fiecare document va avea anexat un borderou în care se vor menționa:

- a) data întocmirii documentului;
- b) numărul de exemplare originale;
- c) calitatea celui care a întocmit documentul;
- d) numărul de copii executate;
- e) necesitatea copierii, numele, prenumele și calitatea celui care a primit copii ale documentului, numărul de copii primite și calitatea celui care a aprobat copierea;
- f) data fiecărei revizii sau actualizări;
- g) calitatea celui care a întocmit revizia/actualizarea și calitatea celui care a aprobat;
- h) data de la care documentul revizuit/actualizat a intrat în vigoare;
- i) lista persoanelor cărora li s-au distribuit copii după documentul revizuit/actualizat;
- j) lista persoanelor care au restituit la arhivă documentul primit anterior revizuirii/modificării.

ART. 16 (1) Toate echipamentele trebuie să aibă fișe tehnice care să conțină toate datele din proiect, din documentațiile tehnice predate de furnizori sau de executanți și din datele de exploatare luate de pe teren certificate prin acte de recepție care trebuie să confirme corespondența lor cu realitatea.

(2) Pe durata exploatării, în fișele tehnice se trec, după caz, date privind:

- a) incidentele sau avariile;
- b) echipamentele care au fost afectate ca urmare a incidentului sau avariei;
- c) incidentele sau avariile altor echipamente produse de incidentul sau avaria în cauză;
- d) reparațiile efectuate pentru înlăturarea incidentului/avariei;
- e) costul reparațiilor accidentale sau planificate;
- f) perioada cât a durat reparația, planificată sau accidentală;
- g) comportarea în exploatare între două reparații planificate;
- h) data scadenței și tipul următoarei reparații planificate (lucrări de întreținere curentă, revizii tehnice, reparații curente și capitale);
- i) data scadenței următoarei verificări profilactice;
- j) buletinele de încercări periodice și după reparații.

(3) Fișele tehnice se întocmesc pentru aparatura, posturi de transformare, fundații, instalațiile de legare la pământ, echipamentele de comandă, automatizare, protecție și pentru instalațiile de teletransmisie și telecomunicații.

(4) Pentru instalațiile de ridicat se va întocmi și folosi documentația cerută de normele legale în vigoare.

(5) Separat, se va ține o evidență a lucrărilor de întreținere curentă, revizii tehnice, reparații curente și capitale.

ART. 17 (1) Toate echipamentele, precum și conductele, barele electrice, instalațiile independente, trebuie să fie numerotate după un sistem care să permită identificarea

rapida și ușor vizibilă în timpul exploatării.

(2) La punctele de conducere operativă a exploatării trebuie să se afle atât schemele generale ale instalațiilor, cât și schemele normale de funcționare.

(3) Schemele trebuie actualizate astfel încât să corespundă situației reale din teren, iar numerotarea și notarea din scheme trebuie să corespundă notării reale a instalațiilor conform alineatului (1).

(4) Schemele normale de funcționare vor fi afișate la loc vizibil.

ART. 18 (1) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne pe baza cărora se realizează conducerea operativă a instalațiilor trebuie să fie clare, exacte, să nu permită interpretări diferite pentru o aceeași situație, să fie concise și să conțină date asupra echipamentului, metodelor pentru controlul stării acestuia, asupra regimului normal și anormal de funcționare și asupra modului de acționare pentru prevenirea incidentelor/avariilor.

(2) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne trebuie să delimiteze exact îndatoririle personalului cu diferite specialități care concure la exploatarea, întreținerea sau repararea echipamentului și trebuie să cuprindă cel puțin:

a) îndatoririle, responsabilitățile și competențele personalului de deservire;

b) descrierea construcției și funcționării echipamentului, inclusiv scheme și schite explicative;

c) reguli referitoare la deservirea echipamentelor în condițiile unei exploatări normale (manevre de pornire/oprire, manevre în timpul exploatării, manevre de scoatere și punere sub tensiune);

d) reguli de prevenire și lichidare a avariilor;

e) reguli de anunțare și adresare;

f) enumerarea funcțiilor/meseriilor pentru care este obligatorie însușirea instrucțiunii/procedurii și promovarea unui examen sau autorizarea;

g) măsuri pentru asigurarea protecției muncii.

(3) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne se semnează de coordonatorul locului de muncă și sunt aprobate de persoana din cadrul personalului de conducere al operatorului desemnată în acest sens, menționându-se data intrării în vigoare.

(4) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne se revizuiesc anual sau ori de câte ori este nevoie, certificându-se prin aplicarea sub semnatura a unei ștampile "valabil pe anul.....". Modificările și completările se aduc la cunoștința sub semnatura personalului obligat să le cunoască și să aplice instrucțiunea/procedura respectivă.

ART. 19 (1) Fiecare operator care desfășoară una sau mai multe activități specifice serviciului de iluminat public trebuie să elaboreze, să revizuiască și să aplice instrucțiuni/proceduri tehnice interne.

(2) În vederea aplicării prevederilor alineatului (1) toți operatorii vor întocmi liste cu instrucțiunile/procedurile tehnice interne necesare, cu care vor fi dotate locurile de muncă. Lista instrucțiunilor/procedurilor tehnice interne va cuprinde, după caz, cel puțin:

a) instrucțiuni/proceduri tehnice interne generale;

b) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru exploatarea instalațiilor principale, după caz:

- rețelele de transport și distribuție a energiei electrice destinate exclusiv iluminatului public;

- instalații de măsură și automatizare;

- instalațiile de comandă, semnalizare și protecții;

c) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru executarea manevrelor curente;

d) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru lichidarea avariilor;

e) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru protecții și automatizări;

f) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru executarea lucrărilor de întreținere.

ART. 20 (1) În instrucțiunile/procedurile tehnice interne va fi descrisă schema normală de funcționare a fiecărui echipament și pentru fiecare instalație, menționându-se și celelalte

scheme admise de funcționare a instalației, diferite de cea normală, precum și modul de trecere de la o schema normală la alta varianta.

(2) Pe scheme se va figura simbolic starea normală a elementelor componente.

(3) Abaterile de la funcționarea în schema normală se aproba de conducerea tehnică a operatorului și se consemnează în evidentele operative ale personalului de deservire.

ART. 21 Personalul angrenat în desfășurarea serviciului va întocmi zilnic situații cu datele de exploatare, dacă acestea nu sunt înregistrate și memorate prin intermediul unui sistem informatic. Datele memorate în sistemul informatic sau cele întocmite de personalul operativ reprezintă forma primară a evidenței tehnice.

ART. 22 Documentația operativă și evidentele tehnice trebuie examinate zilnic de personalul tehnic ierarhic superior, care va dispune măsurile necesare pentru eliminarea eventualelor defecte și deranjamente constatate în funcționarea instalațiilor sau pentru creșterea eficienței și siguranței în exploatare.

SECȚIUNEA a 3-a Îndatoririle personalului

ART. 23 (1) Personalul de deservire se compune din toți salariații care deservesc instalațiile aferente infrastructurii serviciului de iluminat public având ca sarcină de serviciu principală supravegherea funcționării și executarea de manevre în mod nemijlocit la un echipament, într-o instalație sau într-un ansamblu de instalații.

(2) Subordonarea pe linie operativă și tehnico-administrativă, precum și obligațiile, drepturile și responsabilitățile personalului de deservire operativă se trec în fișa postului și în regulamentele/procedurile tehnice interne.

(3) Locurile de muncă în care este necesară desfășurarea activității se stabilesc de operator în procedurile proprii, în funcție de:

a) gradul de pericolozitate a instalațiilor și al procesului tehnologic;

b) gradul de automatizare a instalațiilor;

c) gradul de siguranță necesar în asigurarea serviciului;

d) necesitatea supravegherii instalațiilor;

e) existența unui sistem de transmisie a datelor și a posibilităților de executare a manevrelor de la distanță;

f) posibilitatea intervenției rapide pentru prevenirea și lichidarea incidentelor și avariilor.

(4) În funcție de condițiile specifice de realizare a serviciului, operatorul poate stabili ca personalul să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu prin supravegherea mai multor instalații amplasate în locuri diferite.

(5) Principalele lucrări ce trebuie cuprinse în fișa postului personalului de deservire, privitor la exploatare și execuție, constau în:

a) supravegherea instalațiilor;

b) controlul curent al instalațiilor;

c) executarea de manevre;

d) lucrări de întreținere periodică;

e) lucrări de întreținere neprogramate;

f) lucrări de intervenții accidentale.

ART. 24 (1) Lucrările de întreținere periodice sunt cele prevăzute în instrucțiunile furnizorilor de echipamente, regulamente de exploatare tehnică și în instrucțiunile/procedurile tehnice interne și se execută, de regulă, fără întreruperea furnizării serviciului.

(2) Lucrările de întreținere curentă neprogramate se execută în scopul prevenirii sau eliminării deteriorărilor, avariilor sau incidentelor și vor fi definite în fișa postului și în instrucțiunile de exploatare.

SECȚIUNEA a 4-a Analiza și evidența incidentelor și avariilor

ART. 25 (1) În scopul creșterii siguranței în funcționare a serviciului de iluminat și a continuității acestuia, operatorul va întocmi proceduri de analiza operativă și sistematică a tuturor evenimentelor nedorite care au loc în instalațiile de iluminat, stabilindu-se măsuri privind creșterea fiabilității echipamentelor și schemelor tehnologice, îmbunătățirea activității de exploatare, întreținere, reparații și creșterea nivelului de pregătire și disciplina a personalului.

(2) Evenimentele ce se analizează se referă, în principal, la:

- a) defectiuni curente;
- b) deranjamente din rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice, indiferent dacă acestea sunt destinate exclusiv instalațiilor de iluminat sau nu;
- c) incidentele și avariile;
- d) limitările ce afectează continuitatea sau calitatea serviciului de iluminat, impuse de anumite situații existente la un moment dat.

ART. 26 (1) Deranjamentele din rețele de transport și distribuție a energiei electrice sunt acele defectiuni care conduc la întreruperea iluminatului public alimentat de la o ramură a rețelei de transport sau dintr-o rețea de distribuție care asigură iluminatul unui singur obiectiv cultural, parc, alei, tunel, pod sau altele asemenea.

(2) Deranjamentele constau în declanșarea voită sau oprirea forțată a unui echipament sau instalație, care nu influențează în mod substanțial asupra calității serviciului, fiind caracteristice echipamentelor și instalațiilor anexa.

ART. 27 Se considera incidente următoarele evenimente:

- a) declanșarea prin protecție sau oprirea voită a instalațiilor ce fac parte din sistemul de iluminat, indiferent de durată, dar care nu îndeplinesc condițiile de avarie;
- b) reducerea parametrilor luminotehnici sub limitele stabilite prin reglementări, pe o durată mai mare de 15 minute, ca urmare a defectiunilor din instalațiile proprii.

ART. 28 Prin excepție de la art. 27 nu se considera incidente următoarele evenimente:

- a) ieșirea din funcțiune a unei instalații ca urmare a acționării corecte a elementelor de protecție și automatizare, în cazul unor evenimente care au avut loc într-o altă instalație, ieșirea din funcțiune fiind consecința unui incident localizat și înregistrat în acea instalație;
- b) ieșirea din funcțiune sau retragerea din exploatare a unei instalații sau părți a acesteia, datorită unor defectiuni ce pot să apară în timpul încercărilor profilactice, corespunzătoare scopului acestora;
- c) ieșirea din funcțiune a unei instalații auxiliare sau a unui element al acesteia, dacă a fost înlocuit automat cu rezerva, prin funcționarea corectă a anclansării automate a rezervei, și nu a avut ca efect reducerea parametrilor luminotehnici;
- d) retragerea accidentală din funcțiune a unei instalații sau a unui element al acesteia în scopul eliminării unor defectiuni, dacă a fost înlocuit cu rezerva și nu a afectat calitatea serviciului prestat;
- e) retragerea din exploatare în mod voit a unei instalații pentru prevenirea unor eventuale accidente umane sau calamități;
- f) întreruperile sau reducerile cantitative convenite în scris cu utilizatorul.

ART. 29 Se considera avarii următoarele evenimente:

- a) întreruperea accidentală, totală sau parțială a iluminatului public pentru o perioadă mai mare de 4 ore, cu excepția celui arhitectural, ornamental și ornamental-festiv;
- b) întreruperea accidentală, totală sau parțială a iluminatului arhitectural, ornamental și ornamental-festiv pe o perioadă mai mare decât limitele prevăzute în contracte;
- c) defectarea sau ieșirea accidentală din funcțiune a unor instalații sau subansambluri din instalațiile de iluminat, care conduc la reducerea ariei deservite de serviciul de iluminat public cu 10% pe o durată mai mare de 24 de ore;
- d) defectarea sau ieșirea accidentală din funcțiune a unor instalații de iluminat, indiferent de efectul asupra beneficiarilor, dacă fac ca acestea să rămână indisponibile pe o durată

mai mare de 72 de ore;

e) dacă pe durata desfășurării evenimentului, ca urmare a consecințelor avute, acesta își schimbă categoria de încadrare, respectiv din incident devine avarie, evenimentul se va încadra pe toată durata desfășurării lui în categoria avariei.

ART. 30 (1) Analizele incidentelor sau avariilor vor fi efectuate imediat după producerea evenimentelor respective de către factorii de răspundere ai operatorului, de regula, împreună cu cei ai autorității administrației publice locale.

(2) Operatorul are obligația ca cel puțin trimestrial să informeze autoritățile administrației publice locale asupra tuturor avariilor care au avut loc, concluziile analizelor și măsurile care s-au luat.

ART. 31 (1) Analiza incidentelor și avariilor trebuie finalizată în cel mult 5 zile de la lichidarea acestora.

(2) Analiza fiecărui incident sau avarie va trebui să aibă următorul conținut:

- a) locul și momentul apariției incidentului sau avariei;
- b) situația înainte de incident sau avarie, dacă se funcționa sau nu în schema normală, cu indicarea abaterilor de la aceasta;
- c) cauzele care au favorizat apariția și dezvoltarea evenimentelor;
- d) descrierea cronologică a tuturor evenimentelor pe baza diagramelor, rapoartelor, înregistrărilor computerizate și declarațiilor personalului;
- e) manevrele efectuate de personal în timpul desfășurării și lichidării evenimentului;
- f) efectele produse asupra instalațiilor, dacă a rezultat echipament deteriorat, cu descrierea deteriorării;
- g) efectele asupra beneficiarilor serviciului de iluminat, durata de întrerupere, valoarea pagubelor estimate sau alte efecte;
- h) stadiul verificărilor profilactice, reviziile și reparațiile pentru echipamentul sau protecțiile care nu au funcționat corespunzător;
- i) cauzele tehnice și factorii care au provocat fiecare eveniment din succesiunea de evenimente;
- j) modul de comportare a personalului cu ocazia evenimentului și modul de respectare a instrucțiunilor;
- k) influența schemei tehnologice sau de funcționare în care sunt cuprinse instalațiile afectate de incident sau avarie;
- l) situația procedurilor/instrucțiunilor de exploatare și reparații și a cunoașterii lor, cu menționarea lipsurilor constatate și a eventualelor încălcări ale celor existente;
- m) măsuri tehnice și organizatorice de prevenire a unor evenimente asemănătoare cu stabilirea termenelor și responsabilităților.

(3) În cazul în care pentru lămurirea cauzelor și consecințelor sunt necesare probe, încercări sau obținerea unor date tehnice suplimentare, termenul de finalizare a analizei incidentului sau avariei va fi de 10 zile de la lichidarea acesteia.

(4) În cazul în care în urma analizei rezulta ca evenimentul a avut loc ca urmare a proiectării sau montării instalației, deficiențe ale echipamentului, calitatea slabă a materialelor sau datorită acțiunii sau inacțiunii altor persoane fizice sau juridice asupra sau în legătura cu instalația sau echipamentul analizat, rezultatele analizei se vor transmite factorilor implicați pentru punct de vedere.

(5) Analiza avariei sau incidentului se face la nivelul operatorului care are în gestiune instalațiile respective, cu participarea proiectantului, furnizorului de echipament și/sau a executantului, după caz, participarea acestora fiind obligatorie la solicitarea operatorului sau a autorității administrației publice locale.

(6) Dacă avaria sau incidentul afectează sau influențează funcționarea instalațiilor aflate în administrarea altor operatori sau agenți economici, operatorul care efectuează analiza va solicita de la aceștia transmiterea în maximum 48 de ore a tuturor datelor și informațiilor necesare analizei avariei sau incidentului.

ART. 32 (1) Rezultatele analizei incidentului sau avariei se consemnează într-un formular tip denumit "fișa de incident", iar la exemplarul care rămâne la operator se vor anexa documentele primare legate de analiza evenimentului.

(2) Conținutul minim al fișei de incident va fi în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1).

ART. 33 (1) În vederea satisfacerii în condiții optime a necesităților comunității locale, operatorii vor urmări evidentierea distinctă a întreruperilor și limitărilor, a duratei și a cauzelor de întrerupere a utilizatorului și a beneficiarilor serviciului de iluminat public, inclusiv a celor cu cauze în instalațiile terților, dacă au afectat funcționarea instalațiilor proprii.

(2) Situația centralizatoare privind aceste întreruperi sau limitări se va transmite trimestrial autorității administrației publice locale.

ART. 34 (1) Analiza deteriorării echipamentelor se face în scopul determinării indicatorilor de fiabilitate ai acestora în condiții de exploatare.

(2) Pentru evidentierea deteriorărilor de echipament care au avut loc cu ocazia incidentelor sau avariilor, analiza se face concomitent cu analiza incidentului sau avariei pentru fiecare echipament în parte, rezultatele consemnându-se într-un formular-tip denumit "fișa pentru echipament deteriorat", care se anexează la fișa incidentului.

(3) Pentru evidentierea deteriorării echipamentelor ca urmare a încercărilor profilactice, manipulării, reparațiilor sau întreținerii necorespunzătoare, neefectuării la timp a reparațiilor sau reviziilor planificate, a scoaterii din funcțiune a acestor echipamente sau a instalației din care fac parte și care au fost înlocuite cu rezerva (indiferent de modul cum s-a făcut aceasta înlocuire) și care au avut loc în afara evenimentelor încadrate ca incidente sau avarii, operatorul va tine o evidenta separată pe tipuri de echipamente și cauze.

(4) Evidentierea defectiunilor și deteriorărilor se face și în perioada de probe de garanție și punere în funcțiune după montare, înlocuire sau reparație capitală.

ART. 35 (1) Fișele de incidente și de echipament deteriorat reprezintă documente primare pentru evidenta statistica și aprecierea realizării indicatorilor de performanță.

(2) Păstrarea evidenței se face la operator pe toată perioada cât acesta operează, iar la încheierea activității de operare se aplica prevederile art. 15 alin. (4).

SECȚIUNEA a 5-a Asigurarea siguranței de funcționare a instalațiilor

ART. 36 (1) Pentru creșterea siguranței în funcționare a serviciului de iluminat public și a asigurării continuității acestuia, operatorii vor întocmi proceduri prin care se instituie reguli de efectuare a manevrelor în instalațiile aparținând sistemului de iluminat public.

(2) Procedurile prevăzute la alin. (1) se vor întocmi pe baza prevederilor prezentului regulament.

ART. 37 Manevrelle în instalații se execută pentru:

a) modificarea regimului de funcționare a instalațiilor sau ansamblului de instalații fiind determinate de necesitățile obiective de adaptare a funcționării la cerințele utilizatorului, realizarea unor regimuri optime de funcționare, reducerea pierderilor etc. având un caracter frecvent și executându-se mereu la fel, denumite manevre curente;

b) modificarea configurației instalațiilor sau grupurilor de instalații fără ca acestea să aibă un caracter frecvent sau periodic, precum și cele care au drept scop retragerea din exploatare a echipamentelor pentru lucrări sau probe și redarea lor în exploatare, denumite manevre programate;

c) izolarea echipamentului defect și restabilirea circuitului funcțional tehnologic al instalației sau ansamblului de instalații executate, cu ocazia apariției unui incident, denumite manevre de lichidare a incidentelor.

ART. 38 În sensul prezentului regulament, nu sunt considerate manevre în instalații modificările regimurilor de funcționare care au loc ca urmare a acțiunii sistemelor de

automatizare și protecție sau executate curent de personalul operativ asupra sistemelor de reglaj, pe baza instrucțiunilor de exploatare, fără modificarea schemei de funcționare aprobate.

ART. 39 (1) Persoana care concepe manevra trebuie să cunoască instalația în care se vor executa operațiile cerute de manevra, să dispună de schema detaliată corespunzătoare situației din teren și schema tehnologică de executare a manevrei.

(2) Manevra trebuie concepută astfel încât:

- a) succesiunea operațiilor în cadrul manevrelor să asigure desfășurarea normală a acestora;
- b) trecerea de la starea inițială la starea finală dorită să se facă printr-un număr minim de operații;
- c) ordinea de succesiune a operațiilor trebuie să aibă în vedere respectarea procesului tehnologic stabilit prin instrucțiunile de exploatare a echipamentului sau a instalației la care se execută manevra;
- d) să fie analizate toate implicațiile pe care fiecare operație le poate avea atât asupra instalației în care se execută manevra, cât și asupra restului instalațiilor legate tehnologic de aceasta, în special din punctul de vedere al siguranței în exploatare;
- e) manevra să se efectueze într-un interval de timp cât mai scurt, stabilindu-se operațiile care se pot executa simultan fără a se condiționa una pe alta, în funcție de numărul de executanți și de posibilitatea supravegherii directe de către responsabilul de manevra;
- f) să se țină seama de respectarea obligatorie a normelor de protecție a muncii;
- g) fiecare operație de acționare asupra unui element prin comanda de la distanță să fie urmată de verificarea realizării acestei comenzi sau de verificarea realizării efectului corespunzător.

ART. 40 Manevra în instalații se efectuează numai pe baza unui document scris, denumit în continuare foaie de manevra, care trebuie să conțină:

- a) tema manevrei;
- b) scopul manevrei;
- c) succesiunea operațiilor;
- d) notații în legătură cu dispunerea și îndeplinirea operațiilor;
- e) persoanele care execută sau au legătură cu manevra și responsabilitățile lor.

ART. 41 După scopul manevrei, foaia de manevra poate fi:

- a) foaie de manevra permanentă, al cărei conținut este prestabilit în instrucțiunile/procedurile tehnice interne, putându-se folosi la:

- manevre curente;
- anumite manevre programate, cu caracter curent;
- anumite manevre în caz de incident, având un caracter curent;

- b) foaie de manevra pentru manevre programate, al cărei conținut se întocmește pentru efectuarea de lucrări programate sau accidentale și care prin caracterul sau necesită o succesiune de operații ce nu se încadrează în foile de manevra permanente.

ART. 42 Prin excepție de la art. 40, manevrele cauzate de accidente se execută fără foaie de manevra, iar cele de lichidare a incidentelor se execută pe baza procedurilor/instrucțiunilor de lichidare a incidentelor.

ART. 43 (1) Întocmirea, verificarea și aprobarea foilor de manevra se fac de către persoanele desemnate de operator, care au pregătirea necesară și asigură executarea serviciului operativ și tehnico-administrativ.

(2) Nu se admite verificarea și aprobarea foilor de manevra telefonic.

(3) În funcție de necesitate, la foaia de manevra se anexează o schema de principiu referitoare la manevra care se efectuează.

(4) Foaia de manevra întocmită, verificată și aprobată se pune în aplicare numai în momentul în care există aprobarea pentru efectuarea manevrei la echipamentul, instalația sau ansamblul de instalații în cauză, conform procedurilor aprobate.

(5) Manevrele curente, programate sau accidentale pot fi inițiate de persoane prevăzute în procedurile aprobate și care răspund de necesitatea efectuării lor.

(6) Executarea manevrelor în cazul lucrărilor normale, programate, probelor profilactice trebuie realizată astfel încât echipamentul sa nu fie retras din exploatare mai devreme decât este necesar și nici sa nu se întârzie admiterea la lucru.

ART. 44 (1) Manevra începută de personalul nominalizat în foaia de manevra trebuie terminată, de regula, de același personal, chiar dacă prin aceasta se depășește ora de terminare a programului normal de munca, în condițiile legii.

(2) Excepțiile de la dispozițiile alin. (1) vor fi prevăzute în regulamentele proprii ale serviciului de iluminat public.

(3) Fiecare operator va stabili prin decizie și procedura internă nomenclatorul cu manevrele ce se execută pe baza de foi de manevra permanente sau pe baza de instrucțiuni/proceduri tehnice interne.

ART. 45 (1) Darea în exploatare a echipamentelor nou-montate se face conform instrucțiunilor de proiectare și/sau ale furnizorului de echipament.

(2) În perioadele de probe, manevrele și operațiile respective cad în sarcina organizației care execută montajul cu participarea personalului de exploatare al operatorului.

ART. 46 (1) În cazul executării manevrelor pe baza unor foi de manevra, nu este necesară înscrierea în evidentele operative a dispozițiilor sau aprobărilor primite, a operațiilor executate, a confirmărilor făcute, toate acestea operându-se în foaia de manevra.

(2) După terminarea manevrei se vor înscrie în evidentele operative ale instalației executarea acestora conform foi de manevra, ora începerii și terminării manevrei, starea operativă, configurația etc., în care s-au adus echipamentele respective, precum și orele la care s-au executat operațiile care prezintă importanță în funcționarea echipamentelor, instalațiilor sau ansamblurilor de instalații.

SECȚIUNEA a 6-a Condiții tehnice de desfășurare a serviciului de iluminat public

ART. 47 (1) Iluminatul public stradal se realizează pentru iluminatul căilor de circulație publica, străzi, trotuare, piețe, intersecții, parcuri, treceri pietonale, poduri, pasaje, pasaje sub și suprateerane.

(2) Iluminatul public se va realiza de regula cu surse de lumina/lampii cu descărcări în vapori de sodiu la înaltă presiune pentru toate tipurile de cai de circulație principale și secundare. Pentru anumite cai de circulație înguste, din zonele declarate istorice ale localităților, unde se dorește o redare foarte bună a culorilor, se pot utiliza surse de lumina/lampii cu sodiu la înaltă presiune alb sau surse de lumina/lampii fluorescente compacte de culoare caldă [$T(c) = 2700\text{ K}$].

(3) În sistemele de iluminat public se vor prevedea surse de lumina/lampii cu descărcări, cu excepția căilor de circulație declarate ca având caracter istoric, unde se pot folosi surse de lumina/lampii cu incandescență pentru păstrarea atmosferei tipice momentului istoric ce se dorește a fi scos în evidență.

(4) Iluminatul public se realizează prin selectarea celor mai adecvate tehnologii, cu respectarea normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de CIE, respectiv de CNRI.

(5) Alegerea surselor de lumina se face în funcție de eficacitatea luminoasă și de durata de funcționare a acestora, astfel încât costurile de exploatare să fie minime.

ART. 48 (1) În zonele urbane, corpurile de iluminat se amplasează pe stâlpi sau suspendat în axa drumului ori, dacă condițiile tehnice nu permit, pe clădiri, cu acordul proprietarilor.

(2) În cvartale de locuințe și în parcuri, iluminatul public va fi realizat cu corpuri de iluminat cu distribuție directă, semidirectă sau directă-indirectă, după caz.

(3) Din motive estetice și de securitate, rețeaua de alimentare cu energie electrică se va

realiza de regula subteran și numai în cazuri particulare, când condițiile tehnice nu permit, aerian.

(4) În cazul alimentării cu energie electrică prin rețea subterană, corpurile de iluminat montate pe stâlpi vor fi racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică în unul dintre următoarele moduri:

- a) prin manson de derivație, montat la baza fiecărui stâlp;
- b) prin cleme de intrare-ieșire în nisa stâlpului sau cutie de intrare-ieșire, montată la baza fiecărui stâlp, prevăzându-se și asigurarea locală a derivației.

ART. 49 (1) În cazuri bine justificate și cu aprobarea autorității administrației publice locale a comunei Largu se admite scăderea uniformității normate prin trecerea de la o categorie de trafic la cea imediat inferioară.

(2) În cazul reglajului în trepte, nivelul de iluminat sau luminanta, după caz, trebuie să poată fi redus sau ridicat la toți stâlpii simultan și în aceeași măsură prin conectare și deconectare comandate în trepte.

ART. 50 Corpurile de iluminat folosite la realizarea iluminatului vor fi alese ținându-se cont de caracteristicile tehnice, care trebuie să fie conforme cu:

- a) destinația iluminatului, care este general, local, exterior, arhitectural, estetic;
- b) condițiile de mediu - normal, cu praf, cu umiditate, cu pericol de explozie;
- c) condițiile de montaj pe stâlpi, suspendat, cu racordare la rețea;
- d) protecția împotriva electrocutării;
- e) condițiile de exploatare - vibrații, socuri mecanice, medii agresive;
- f) randamentul corpurilor de iluminat;
- g) caracteristicile luminotehnice ale corpului de iluminat;
- h) cerințele estetice și arhitecturale;
- i) dotarea cu accesorii pentru ameliorarea factorului de putere;
- j) posibilitățile de exploatare și întreținere.

ART. 51 (1) La realizarea iluminatului public se va urmări minimizarea puterii instalate pe kilometri de stradă, optimizându-se raportul dintre înălțimea de montare a surselor de lumină cu distanța dintre stâlpi, luându-se în calcul luminantele sau iluminările, după caz, și curbele de distribuție a intensității luminoase specifice corpurilor de iluminat utilizate.

(2) Distribuțiile de intensitate luminoasă ale corpurilor de iluminat vor fi alese astfel:

- a) pentru iluminatul căilor de circulație principale și secundare: exclusiv direct;
- b) pentru iluminatul unor cai de circulație cu circulație auto interzisă sau alei din zonele blocurilor de locuințe sau zone rezidențiale sau parcuri: semidirect sau direct-indirect (în special parcuri).

ART. 52 (1) Iluminatul public se va realiza prin montarea corpurilor de iluminat pe stâlpi special destinați acestui scop și doar acolo unde acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu se justifică economic corpurile de iluminat se pot monta pe stâlpii rețelei de distribuție a energiei electrice, în conformitate cu contractul care reglementează toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate, încheiat între autoritățile administrației publice locale și proprietarul sistemului de distribuție a energiei electrice.

(2) În zonele cu arhitectura specială, iluminatul se va realiza conform condițiilor existente și cerințelor utilizatorului.

ART. 53 Modul de prindere a corpurilor de iluminat pe stâlpi se realizează ținându-se cont de:

- a) tipul corpului de iluminat;
- b) importanța caii de circulație pe care se montează;
- c) tipul stâlpului;
- d) cerințele de ordin estetic impuse.

ART. 54 Realizarea iluminatului public în zonele de interes deosebit, cu cerințe estetice și

arhitecturale, se va face prin proiectarea și realizarea de soluții specifice, unicate, adaptate fiecărui caz în parte, conform înțelegerilor dintre utilizator și operator.

ART. 55 (1) De regula, programul de funcționare va fi asigurat prin comanda automată de conectare/deconectare a iluminatului public.

(2) Programul de funcționare a iluminatului public va tine cont de:

- a) longitudinea localității;
- b) luna calendaristică;
- c) ora oficială de vara;
- d) nivelul de luminanță sau de iluminare necesar, corelat cu condițiile meteorologice.

ART. 56 În cazul instalațiilor de iluminat public montate pe aceiași stâlpi pe care este montată și o alta instalație de transport sau distribuție a energiei electrice, conectarea/deconectarea iluminatului public va fi realizată prin utilizarea uneia dintre următoarele soluții:

- a) acționare manuală, prin prevederea unui întrerupător manual la cutia de distribuție a postului de transformare care alimentează rețeaua de distribuție a energiei electrice;
- b) acționare automată, prin prevederea unui dispozitiv automat care acționează contactorul rețelei de iluminat seara și dimineata, în cutia de distribuție a postului de transformare care alimentează rețeaua de distribuție a energiei electrice;
- c) acționare automată individuală, prin utilizarea unui releu cu fotorezistență care echipează fiecare corp de iluminat. Aceasta varianta va fi utilizată în mod deosebit pentru corpurile de iluminat amplasate în puncte izolate.

ART. 57 (1) Echipamentele și aparatura folosite pentru realizarea sistemelor de iluminat public vor respecta dispozițiile legale în vigoare privind evaluarea conformității produselor și condițiile de introducere pe piața a acestora, asigurându-se utilizarea rațională a energiei electrice și economisirea acesteia.

(2) Distanța dintre sursele luminoase va fi stabilită în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului în limitele normate.

(3) Operatorul serviciului de iluminat public va lua măsuri pentru îmbunătățirea factorului de putere la acele instalații de iluminat public care necesită această operațiune.

ART. 58 (1) Rețelele electrice realizate prin montaj subteran vor fi realizate în soluție buclată, cu funcționare radială. Punctele de separație se amenajează în tablouri (nise) speciale ce vor fi amplasate pe zidurile clădirilor învecinate sau în cutii amplasate la baza stâlpilor.

(2) Rețelele electrice realizate prin montaj aerian se execută din conducte electrice izolate torsadate.

(3) Linia electrică pentru alimentarea corpurilor de iluminat se racordează dintr-un tablou de distribuție, care poate fi:

- a) tabloul de distribuție din postul de transformare medie/joasă tensiune;
- b) cutia de distribuție supraterană sau subterană;
- c) cutia de trecere de la linia electrică subterană la linia electrică supraterană.

(4) Pe cai de circulație cu trafic redus și foarte redus, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică monofazată sau trifazată, care poate fi pozată împreună cu rețeaua electrică de alimentare a consumatorilor casnici.

(5) Pe cai de circulație cu trafic intens sau mediu, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică trifazată, asigurându-se posibilitatea reducerii parțiale a iluminatului public, menținându-se uniformitatea luminanței sau iluminării.

(7) În parcuri, alimentarea cu energie electrică se va realiza numai prin montaj subteran.

ART. 59 (1) În sistemele de iluminat public, protecția contra electrocutărilor se va realiza prin legarea la nulul de protecție, conform standardelor în vigoare.

(2) Conductorul de nul al rețelei de alimentare a sistemului de iluminat public se va lega în mod obligatoriu la pământ.

(3) Instalatia de legare la pământ care deservește rețeaua de legare la nul va fi dimensionata astfel ca valoarea rezistentei de dispersie fata de pământ, masurata în orice punct al rețelei de nul, sa fie de maximum $4 \sqrt{d_9}$.

(4) Carcasele metalice ale corpurilor de iluminat vor fi legate la instalatia de protecție prin legare la nul.

(5) Legarea la nul a corpurilor de iluminat se va realiza aplicându-se una dintre următoarele variante:

a) direct, printr-un conductor electric de nul de protecție, special destinat acestui scop, și care va însoți conductele electrice de alimentare;

b) conectarea la instalatia de legare la pământ la care este legat nulul rețelei.

(6) Ramificatiile de la rețeaua de alimentare cu energie electrica la corpul de iluminat se vor realiza din conductoare corespunzătoare ca tip de material și ca secțiune urmărindu-se realizarea unui raport optim între costurile de investiții și cele de exploatare.

ART. 60 (1) Modalitatea de fixare a corpurilor de iluminat pe stâlpi va fi aleasă în funcție de tipul corpului de iluminat, de importanta caii de circulație pe care se monteaza, de tipul stalpului și de cerințele de ordin funcțional și estetic impuse.

(2) Corpurile de iluminat montate în locuri unde este permis accesul tuturor persoanelor trebuie sa prezinte un grad de protecție de minimum IK 08.

(3) Întreținerea sistemelor de iluminat trebuie sa se facă în permanenta, prin curatarea periodică a corpurilor de iluminat, conform factorului de menținere luat în calcul la proiectare astfel încât parametrii luminotehnici sa nu scada sub valorile admise între doua operațiuni succesive de întreținere.

(4) Realizarea unei uniformitati satisfăcătoare a repartiției luminantei sau iluminarii, după caz, pe suprafata căilor de circulație se va asigura prin alegerea corecta a înalțimii de montare, în funcție de varianta de amplasare a corpurilor de iluminat, având ca referinta standardul SR 13433:1999.

SECȚIUNEA a 7-a Asigurarea parametrilor luminotehnici cantitativi și calitativi

ART. 61 (1) În vederea realizării unui serviciu de calitate și asigurarea condițiilor impuse de necesitatea realizării unui iluminat corespunzător, autoritățile administrației publice locale trebuie sa aibă masurati parametrii luminotehnici ai căilor de circulație din localitate.

(2) Autoritățile administrației publice locale sunt direct răspunzătoare de realizarea parametrilor luminotehnici stabiliți prin prezentul regulament, având ca referinta și standardul SR 13433:1999.

ART. 62 (1) Instalațiile de iluminat public trebuie sa asigure caracteristicile luminotehnice normate necesare siguranței circulației pe căile de circulație, în funcție de intensitatea traficului și de reflectanta suprafeței caii de circulație și a zonei adiacente.

(2) Toate instalațiile de iluminat destinate circulației auto vor fi dimensionate conform legislației internaționale și naționale, în funcție de nivelul de luminanta, cu excepția intersecțiilor mari și a sensurilor giratorii, care se vor dimensiona în funcție de iluminare.

(3) Parametrii luminotehnici ai instalației de iluminat public vor fi verificați de operator, la preluarea serviciului, la punerea în funcțiune a unor extinderi și periodic, pe parcursul exploatării.

(4) Menținerea în timp a nivelului de iluminare sau luminanta, după caz, realizat de sistemul de iluminat public se asigura prin programul de întreținere, realizandu-se înlocuirea lampilor uzate, curatarea lampilor și a corpurilor de iluminat.

(5) Parametrii cantitativi sunt:

a) nivelul de luminanta, pentru căile de circulație auto;

b) nivelul de iluminare, pentru intersecții, piețe, sensuri giratorii, zone pietonale, piste pentru biciclete.

(6) Parametrii calitativi sunt:

a) uniformitatea pe zona de calcul;

b) indicele TI pentru evitarea orbirii fiziologice în câmpul vizual central și periferic.

ART. 63 (1) Iluminatul piețelor și al intersecțiilor se va realiza astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat cu 50% fata de strada cu nivelul cel mai ridicat, incidenta în intersecție, având ca referință standardul SR 13433:1999.

(2) Iluminatul intersecțiilor se va realiza prin amplasarea corpurilor de iluminat cât mai aproape de unghiurile intersecțiilor.

(3) Iluminatul intersecțiilor dintre strazile principale și cele secundare se va realiza prin amplasarea corpurilor de iluminat pe căile de circulație principale în fața căilor de circulație secundare cu care se intersectează, acest mod de amplasare a corpurilor de iluminat constituind un punct de semnalizare pentru circulația rutieră.

ART. 64 (1) Iluminatul trotuarelor se poate realiza cu un nivel de iluminare cu 50% mai redus decât nivelul părții carosabile a căii de circulație respective, potrivit factorului "raport de zonă alăturată" rezultat din proiectare, având ca referință standardul SR 13433:1999.

(2) Iluminatul spațiilor special amenajate pentru parcare se va realiza cu surse de lumină care asigură un nivel de iluminare egal cu cel realizat pe zona de acces la parcare.

ART. 65 (1) Iluminatul podurilor și pasajelor se va realiza cu surse de lumină care trebuie să asigure o luminanță egală cu cea realizată pe restul traseului, iar corpurile de iluminat vor avea clasa de protecție IP 65, pentru mărirea timpului de bună funcționare.

(2) Pentru poduri se va asigura marcarea luminoasă a capetelor podurilor prin mărirea nivelului mărimii de referință cu 50% și, suplimentar, marcarea structurii construcției.

ART. 66 (1) Iluminatul căilor de circulație în pantă se va realiza cu micșorarea distanței dintre sursele de lumină proporțional cu unghiul de înclinare al pantei și progresiv spre varful pantei, în așa fel încât să se obțină o creștere a nivelului mărimii de referință cu 50%.

(2) Pentru iluminatul curbilor de circulație, corpurile de iluminat se vor amplasa într-o dispunere care să asigure ghidajul vizual.

(3) Stâlpii de susținere a corpurilor de iluminat se amplasează, în cazul iluminatului unilateral, pe partea exterioară a curbei, distanța dintre aceștia micșorându-se în funcție de cât de accentuată este curba, care să conducă la o majorare cu 50% a nivelului mărimii de referință.

(4) În cazul intersecțiilor unor cai de circulație cu niveluri de luminanță diferite, se va asigura trecerea graduală de la un nivel de luminanță la altul pe circa 100 m pe calea de circulație mai puțin iluminată, pentru adaptarea fiziologică și psihologică a participanților la trafic.

ART. 67 (1) Iluminatul trecerilor de pietoni se realizează cu un nivel de luminanță cu 50% mai ridicat decât cel al căii de circulație respective, evitându-se schimbarea culorii care produce soc vizual și estetic perturbator.

(2) În imediata apropiere a trecerilor de pietoni și a intersecțiilor nu se vor amplasa reclame luminoase care prin efectul de schimbare a culorii și/sau prin variația intensității luminoase să distragă atenția conducătorilor de vehicule sau a pietonilor.

(3) Iluminatul se realizează prin dispunerea unui corp de iluminat în imediata apropiere a trecerii de pietoni sau amplasarea trecerii în apropierea locului de dispunere a corpurilor de iluminat.

(4) Amplasarea corpurilor de iluminat se va face astfel încât să se asigure iluminarea pietonilor din sensul de circulație.

(5) Iluminatul trecerilor de pietoni trebuie să aibă în vedere un indice de orbire cât mai scăzut.

(6) La trecerile de pietoni unde în mod frecvent au loc accidente de circulație, în perioada în

care este necesară funcționarea instalațiilor de iluminat nivelul de luminanță menționat la alin. (1) se poate mari până la 100%.

ART. 68 (1) Relațiile dintre marimile geometrice ale instalației de iluminat și caracteristicile electrice și luminotehnice ale acestora vor fi corelate astfel încât să rezulte soluții optime din punct de vedere tehnic și economic.

(2) Înălțimile la care se vor amplasa corpurile de iluminat se calculează în funcție de fluxul luminos al surselor de lumină și de gradul de concentrare a distribuției intensității luminoase a acestora, astfel încât să se asigure uniformitatea normată și limitarea fenomenului de orbire.

(3) În cazul în care înălțimea stălpilor este dată de situația existentă în teren și din calcule rezultă necesitatea schimbării acestora se vor alege soluțiile cele mai economice rezultate din înlocuirea stălpilor existenți, suprainaltarea celor existenți, modificarea fluxului luminos, montarea unor stâlpi suplimentari, modificarea gradului de concentrare a distribuției luminoase, astfel încât să se asigure uniformitatea și limitarea fenomenului de orbire.

(4) Pentru evitarea fenomenului de orbire, în piețe și intersecții sursele de lumină și corpurile de iluminat se montează la înălțimi cu unghiuri de protecție corespunzătoare.

(5) Pozitionarea corpurilor de iluminat pentru căile de circulație auto se va determina printr-o analiză care trebuie să prevină fenomenul de orbire.

(6) Corpurile de iluminat trebuie să asigure o distribuție exclusiv directă a fluxului luminos către calea de circulație rutieră.

(7) Tipul și dimensiunile consolelor se vor alege pe considerente economice, fotometrice, de întreținere și arhitecturale.

(8) În funcție de tipul corpului de iluminat, distanța dintre corpurile de iluminat se alege în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului conform normelor Uniunii Europene, astfel încât să se reducă numărul de stâlpi/km și numărul de corpuri de iluminat/km, având ca referință standardul SR 13433:1999.

ART. 69 (1) În cazul în care stâlpii pe care se montează corpurile de iluminat, aparținând sistemelor de iluminat rutier, sunt situați între copacii plantați pe părțile laterale ale strazii, se va adopta o soluție de iluminat corespunzătoare astfel încât în perioada în care coroana copacilor este verde, fluxul luminos să fie astfel distribuit încât să se asigure o distribuție uniformă a luminanței, fără ca pe carosabil să apară pete de lumină și umbre puternice generatoare de insecuritate și disconfort.

(2) În funcție de vegetația existentă în zona adiacentă căilor de circulație și de sistemul de iluminat ales, corpurile de iluminat se amplasează astfel încât distribuția fluxului luminos să nu se modifice. În acest sens, coronamentul arborilor se ajustează periodic pentru a nu apărea o neuniformitate a fluxului luminos.

ART. 70 Pozitionarea corpurilor de iluminat rutier se face la un unghi de montaj cât mai mic astfel încât să se realizeze o dirijare corespunzătoare a fluxului luminos către carosabil și pentru ca acel corp de iluminat să nu producă orbirea participanților la circulația rutieră sau pietonală, asigurându-se în același timp și uniformitatea necesară.

ART. 71 (1) Iluminatul căilor de circulație foarte late, prevăzute cu arbori de dimensiuni medii, se va realiza prin amplasarea surselor de lumină în linie cu arborii și nu în spatele lor; coronamentul arborilor trebuie să nu modifice distribuția fluxului luminos, iar vegetația trebuie ajustată periodic.

(2) În cazul arborilor de înălțime mică, se va utiliza distribuția axială a corpurilor de iluminat.

(3) În cazul arborilor de înălțime mare sursele de lumină se vor amplasa sub coroana, la nivelul ultimelor ramuri, dacă în urma calculelor rezultă că soluția este acceptabilă.

(4) Pentru căile de circulație cu arbori pe ambele părți se va utiliza, de regulă, iluminatul de tip axial.

(5) Iluminarea aleilor din parcuri se va realiza, de regulă, cu corpuri de iluminat montate pe

stâlpi având o înălțime de 3-6 m de la sol.

ART. 72 (1) Pe căile de circulație, nivelul de luminanță trebuie să asigure perceperea obstacolelor și detaliilor în mod distinct, în timp util și cu siguranță.

(2) Pentru realizarea cerințelor de la alin. (1) valoarea contrastului dintre obiectele ce trebuie percepute și fondul pe care se situează trebuie să aibă valori cuprinse între 0,2-0,5.

(3) Nivelul de luminanță va fi menținut în timp prin întreținerea la perioade specificate a instalațiilor de iluminat, luându-se măsuri pentru înlocuirea lampilor uzate, curățarea lampilor și a corpurilor de iluminat, asigurându-se factorul de menținere stabilit în caietul de sarcini.

ART. 73 (1) Operatorii serviciului de iluminat public au obligația de a executa modificările necesare în sistemul de iluminat public pentru asigurarea respectării condițiilor de iluminat, având ca referință standardul SR 13433:1999.

(2) Condițiile de iluminat privind luminanța medie, uniformitatea generală a luminanței, indicele de prag, uniformitatea longitudinală a luminanței, raportul de zonă alăturată, luminanța zonei de acces, raportul dintre luminanța la începutul zonei de prag și luminanța zonei de acces, luminanța zonei de tranziție, luminanța zonei interioare, luminanța zonei de ieșire, iluminarea medie, uniformitatea generală a iluminării, iluminarea minimă, după caz, vor avea valori cu referință la standardul SR 13433:1999 pentru:

a) clasa sistemului de iluminat pentru categoria cai de circulație destinate traficului rutier;

b) clasa sistemului de iluminat pentru zonele de risc;

c) clasa sistemului de iluminat pentru căile de circulație destinate traficului pietonal și pistelor pentru biciclete.

(3) La montarea reclamelor luminoase în zona de exploatare a sistemului de iluminat public se va obține în prealabil avizul operatorului serviciului de iluminat public privind sursele de lumină utilizabile din punctul de vedere al iluminării maxime admisibile, temperaturii de culoare corelată, al culorii surselor de iluminat și al poziționării acestora față de traficul rutier, în vederea evitării distragerii atenției participanților la trafic și a armonizării culorilor reclamelor luminoase cu cele utilizate la iluminatul public.

(4) Autoritățile administrației publice locale eliberează autorizația de construire pentru montarea firmelor luminoase numai pe baza avizului operatorului de iluminat public care are răspunderea corelării surselor de iluminat pentru creșterea gradului de siguranță a circulației.

(5) Montarea corpurilor de iluminat pe clădiri, în gospodăriile populației sau pe stâlpii din curțile agenților economici în apropierea drumurilor publice se poate realiza numai pe baza avizului autorității administrației publice locale, care va verifica dacă modul în care se realizează montarea, tipul corpului de iluminat și/sau puterea acestuia poate să producă fenomenul de orbire al participanților la trafic în localități, în zonele în care nu se realizează iluminat public și mai ales în afara acestora.

ART. 74 (1) Pentru realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanței pe suprafața caii de circulație, corpurile de iluminat vor fi astfel amplasate încât să asigure parametrii luminotehnici normati, având ca referință standardul SR 13433:1999.

(2) Amplasarea corpurilor de iluminat se va realiza, în funcție de cerințele și condițiile în care se realizează iluminatul public, în unul dintre următoarele moduri:

a) unilateral;

b) bilateral alternat;

c) bilateral față în față;

d) axial;

e) central;

f) catenar.

ART. 75 (1) Iluminatul public al căilor de circulație va fi realizat ținându-se cont de încadrarea în clasele sistemului de iluminat, în funcție de categoria și configurația caii de

circulație, de intensitatea traficului rutier și de dirijarea circulației rutiere, conform normelor în vigoare, putând fi luate în considerare și standardele naționale.

(2) În mediul rural, căile de circulație principale, cu excepția drumurilor naționale, se pot asimila, din punct de vedere al valorilor parametrilor lumino tehnici, cu căile de circulație cu trafic mediu, iar căile de circulație secundare se pot asimila cu căile de circulație cu trafic foarte redus.

(3) Tipul corpurilor de iluminat și al armaturilor pentru iluminat se va stabili ținându-se cont ca durata de buna funcționare să fie de cel puțin 10.000 de ore, cu excepția cazurilor în care se dorește o redare foarte bună a culorilor.

SECȚIUNEA a 8-a Exploatarea și întreținerea instalațiilor de iluminat public

ART. 76 În aplicarea prevederilor art. 13, pentru realizarea lucrărilor curente de exploatare, următoarea documentație tehnică va fi și anexa la hotărârea de dare în administrare:

a) planul detaliat al instalațiilor de iluminat public pe care le are în exploatare, cu:

- posturile de transformare din care se alimentează rețeaua de iluminat public;
- traseul rețelei;
- punctele de conectare/deconectare a iluminatului public;
- schema de acționare și a cascadei pentru conectarea/deconectarea automată a iluminatului;

- amplasarea corpurilor de iluminat, cu indicarea tipului și puterii lampii;

- locul de amplasare pentru realizarea iluminatului ornamental festiv, cu indicarea punctelor de alimentare, numărului lampilor și a puterii totale consumate;

b) documentația tehnică pentru căile de circulație pe care sunt montate instalațiile de iluminat public, împărțită pe categorii de cai de circulație, conform prevederilor art. 75, care trebuie să cuprindă:

- denumirea;
- lungimea și lățimea;
- tipul de îmbrăcăminte rutiera;
- modul de amplasare a corpurilor de iluminat;
- tipul rețelei electrice de alimentare;
- punctele de alimentare și conectare/deconectare;
- tipul corpurilor de iluminat, numărul acestora și puterea lampilor;
- tipul și distanța dintre stâlpi, înălțimea de montare și unghiul de înclinare a corpurilor de iluminat;

c) proiectele de execuție a instalațiilor de iluminat, cu toate modificările operate, breviarele de calcul și avizele obținute;

d) procesele-verbale de recepție, însoțite de certificatele de calitate.

ART. 77 Operațiile de exploatare vor cuprinde:

a) lucrări operative constând dintr-un ansamblu de operații și activități pentru supravegherea permanentă a instalațiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalațiilor;

b) revizii tehnice constând dintr-un ansamblu de operații și activități de mică amploare executate periodic pentru verificarea, curatarea, reglarea, eliminarea defectiunilor și înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcționării instalațiilor până la următoarea lucrare planificată;

c) reparații curente constând dintr-un ansamblu de operații executate periodic, în baza unor programe, prin care se urmărește readucerea tuturor părților instalației la parametri proiectați, prin remedierea tuturor defectiunilor și înlocuirea părților din instalație care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

ART. 78 În cadrul lucrărilor operative se vor executa:

- a) intervenții pentru remedierea unor deranjamente accidentale la corpurile de iluminat și accesorii;
- b) manevre pentru întreruperea și repunerea sub tensiune a diferitelor porțiuni ale instalației de iluminat în vederea executării unor lucrări;
- c) manevre pentru modificarea schemelor de funcționare în cazul apariției unor deranjamente;
- d) recepția instalațiilor noi puse în funcțiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;
- e) analiza stării tehnice a instalațiilor;
- f) identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalațiile de iluminat;
- g) supravegherea defrișării vegetației și înlăturarea obiectelor căzute pe linie;
- h) controlul instalațiilor care au fost supuse unor condiții meteorologice deosebite, cum ar fi: vant puternic, ploi torențiale, viscol, formarea de chiciura;
- i) acțiuni pentru pregătirea instalațiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;
- j) demontari sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat public;
- k) intervenții ca urmare a unor sesizări.

ART. 79 Realizarea lucrărilor de exploatare și de întreținere a instalațiilor de iluminat public se va face cu respectarea procedurilor specifice de:

- a) admitere la lucru;
- b) supravegherea lucrărilor;
- c) scoatere și punere sub tensiune a instalației;
- d) control al lucrărilor.

ART. 80 În cadrul reviziilor tehnice se vor executa cel puțin următoarele operații:

- a) revizia corpurilor de iluminat și a accesoriilor (balast, igniter, condensator, siguranța etc.);
- b) revizia tablourilor de distribuție și a punctelor de conectare/deconectare;
- c) revizia liniei electrice aparținând sistemului de iluminat public.

ART. 81 (1) La lucrările de revizie tehnică la corpurile de iluminat pentru verificarea bunei funcționări se lucrează cu linia electrică sub tensiune, aplicându-se măsurile specifice de protecție a muncii în cazul lucrului sub tensiune.

(2) La revizia corpurilor de iluminat se vor executa următoarele operații:

- a) ștergerea corpului de iluminat (reflectoarele și structurile de protecție vizuala);
- b) înlocuirea siguranței sau a componentelor, dacă există o defecțiune;
- c) verificarea contactelor conductoarelor electrice la diferite conexiuni.

ART. 82 La întreținerea și revizia tablourilor electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se vor realiza următoarele operații:

- a) înlocuirea siguranțelor necorespunzătoare;
- b) înlocuirea contactoarelor și a dispozitivelor de automatizare defecte;
- c) înlocuirea, după caz, a ușilor tablourilor de distribuție;
- d) refacerea inscripțiilor, dacă este cazul.

ART. 83 La revizia rețelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se realizează următoarele operații:

- a) verificarea traseelor și îndepărtarea obiectelor străine;
- b) îndreptarea stălpilor înclinați;
- c) verificarea ancorelor și întinderea lor;
- d) verificarea stării conductoarelor electrice;
- e) refacerea legăturilor la izolatoare sau a legăturilor fasciculelor torsadate, dacă este cazul;
- f) îndreptarea, după caz, a consolelor;
- g) verificarea stării izolatoarelor și înlocuirea celor defecte;

- h) strângerea sau înlocuirea clemelor de conexiune electrica, dacă este cazul;
- i) verificarea instalației de legare la pământ (legatura conductorului electric de nul de protecție la armatura stălpului, legatura la priza de pământ etc.);
- j) măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ.

ART. 84 Reparațiile curente se executa la:

- a) corpuri de iluminat și accesorii;
- b) tablouri electrice de alimentare, distribuție și conectare/deconectare;
- c) rețele electrice de joasa tensiune aparținând sistemului de iluminat public.

ART. 85 În cadrul reparațiilor curente la corpurile de iluminat și accesorii se vor executa următoarele:

- a) înlocuirea lampilor necorespunzătoare cu altele, de același tip cu cel inițial în ceea ce privește puterea și culoarea aparenta;
- b) ștergerea dispersorului, a structurilor de protecție a sursei de lumina/lampii, a structurilor de protecție vizuala și a interiorului corpului de iluminat;
- c) înlăturarea cuiburilor de păsări;
- d) verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrica și înlocuirea celor care prezintă porțiuni neizolate sau cu izolație necorespunzătoare;
- e) verificarea contactelor la clemele sau papucii de legatura a coloanei la rețeaua electrica;
- f) înlocuirea corpurilor de iluminat necorespunzătoare.

ART. 86 În cadrul reparațiilor curente la tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se executa următoarele:

- a) verificarea stării ușilor și a încuietorilor, cu remedierea tuturor defectiunilor;
- b) vopsirea ușilor și a celorlalte elemente metalice ale cutiei;
- c) verificarea siguranțelor fuzibile, înlocuirea celor defecte și montarea celor noi, identice cu cele inițiale (prevăzute în proiect);
- d) verificarea și strângerea contactelor;
- e) verificarea coloanelor și înlocuirea celor cu izolație necorespunzătoare;
- f) verificarea contactorului sau înlocuirea acestuia, dacă este cazul;
- g) verificarea funcționării dispozitivelor de actionare, cu înlocuirea celor necorespunzătoare sau montarea unora de tip nou, pentru mărirea gradului de fiabilitate sau modernizarea instalației.

ART. 87 În cadrul reparațiilor curente la rețelele electrice de joasa tensiune destinate iluminatului public se executa următoarele lucrări:

- a) verificarea distanțelor conductelor fata de construcții, instalații de comunicații, linii de inalta tensiune și alte obiective;
- b) evidentierea în planuri a instalațiilor nou-apărute de la ultima verificare și realizarea măsurilor necesare de coexistență;
- c) solicitarea executării operațiunii de tăiere a vegetatiei în zona în care se obtureaza distribuția fluxului luminos al corpurilor de iluminat către administrația domeniului public;
- d) determinarea gradului de deteriorare a stălpilor, inclusiv a fundațiilor acestora, și luarea măsurilor de consolidare, remediere sau înlocuire, în funcție de rezultatul determinarilor;
- e) verificarea verticalității stălpilor și îndreptarea celor înclinați;
- f) verificarea și refacerea inscripțiilor;
- g) repararea ancorelor și întinderea acestora, înlocuirea părților deteriorate sau care lipsesc, strângerea suruburilor la cleme și la placa de protecție;
- h) verificarea stării conductoarelor electrice;
- i) verificarea și înlocuirea conductoarelor electrice de tip funie cu fire rupte mai mult de 15% din secțiune, precum și a conductoarelor electrice cu izolația deteriorata care prezintă crapături, rosături ori lipsa izolației;
- j) se verifica starea legăturilor conductei electrice la izolator și, dacă este necesar, se reface legatura;

k) la izolatoarele de susținere și întindere se va verifica dacă acestea nu sunt sparte, glazura nu este deteriorată sau dacă îmbinarea la suport este corespunzătoare, înlocuindu-se toate izolatoarele deteriorate;

l) la console, bratari sau la celelalte armături metalice de pe stâlpi se verifica dacă nu sunt corodate, deformate, fisurate ori rupte. Cele deteriorate se înlocuiesc, iar cele corespunzătoare se revopsesc și se fixează bine pe stâlpi;

m) la ancorele stâlpilor se verifica dacă cablul nu are fire rupte, clemenele de strângere nu sunt deteriorate sau corodate și dacă tensiunea de întindere a cablului este cea corespunzătoare. Elementele deteriorate se înlocuiesc, iar dacă este cazul se reglează tensiunea în ancora;

n) la instalația de legare la pământ a noului de protecție se va verifica starea legăturilor și îmbinărilor conductorului electric de nul la acesta, precum și a legăturilor acestuia la corpul de iluminat, se va măsura rezistența de dispersie a rețelei generale de legare la pământ, se va măsura și se va reface priza de pământ, având ca referință STAS 12604:1988;

o) în cazul în care, la verificarea sagetii, valorile măsurate, corectate cu temperatura, diferă de cele din tabelul de sageti, conductele electrice se întind astfel încât sageta formată să fie cea corespunzătoare.

ART. 88 (1) Periodicitatea reviziilor tehnice pentru corpurile de iluminat este conform normativelor tehnice în vigoare sau în funcție de specificațiile fabricantului.

(2) Autoritatea administrației publice locale a comunei Glodeni împreună cu organele de poliție vor stabili, în funcție de condițiile locale, gradul de intensitate a traficului pentru fiecare cale de circulație, locurile și intersecțiile cu grad mare de periculozitate, precum și marile aglomerări urbane.

(3) Gradul de intensitate a traficului se determină în funcție de numărul de vehicule/ora și banda astfel:

a) foarte intens, peste 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M1;

b) intens, între 360 și 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M2;

c) mediu, între 160 și 360, corespunzând clasei sistemului de iluminat M3;

d) redus, între 30 și 160, corespunzând clasei sistemului de iluminat M4;

e) foarte redus, sub 30, corespunzând clasei sistemului de iluminat M5.

ART. 89 Periodicitatea reparațiilor curente pentru tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare și rețelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public este de 3 ani, iar pentru corpurile de iluminat este de 2 ani.

CAP. III Drepturile și obligațiile operatorilor serviciului de iluminat public

ART. 90 Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în:

a) regulamentul serviciului;

b) contractul de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.

ART. 91 Operatorii care prestează serviciul de iluminat public exercită cu titlu gratuit drepturile de uz și de servitute asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată, aparținând, după caz, statului, unităților administrativ-teritoriale, unor persoane fizice ori juridice, după cum urmează:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor de infrastructură pentru prestarea serviciului de iluminat public;

b) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea sistemului de iluminat public;

c) dreptul de acces la utilitățile publice și la Sistemul Energetic Național.

ART. 92 Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele obligații:

a) să gestioneze serviciul de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență

economică;

- b) sa promoveze dezvoltarea, modernizarea și exploatarea eficienta a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- c) sa respecte sarcinile asumate potrivit contractului de delegare a gestiunii;
- d) sa asigure respectarea indicatorilor de performanta ai serviciului de iluminat public, stabiliți de autoritățile administrației publice locale în regulamentul serviciului, anexat la contractul de delegare a gestiunii;
- e) sa respecte și sa efectueze serviciul conform prezentului regulament, caietului de sarcini și contractul de delegare a gestiunii;
- f) sa furnizeze autorităților administrației publice locale, A.N.R.S.C. și C.N.R.I. informațiile solicitate și sa asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciului de iluminat public;
- g) sa pună în aplicare metode performanțe de management, care sa conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- h) de a reface locul unde a intervenit pentru reparații sau execuția unei lucrări noi, la un nivel calitativ corespunzător, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la terminarea lucrării, dacă condițiile meteorologice le permit;
- i) sa asigure finanțarea pregătirii profesionale a propriilor salariați.

ART. 93 (1) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanta vor fi prevăzute în regulamentul serviciului de iluminat public.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 92.

ART. 94 Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

- a) sa sisteze serviciul de iluminat public utilizatorilor care nu și-au achitat contravaloarea serviciilor prestate, inclusiv majorările și/sau penalitățile de întârziere, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului de plata a facturilor;
- b) sa solicite recuperarea cheltuielilor necesare reluării prestării serviciului de iluminat public;
- c) sa asigure echilibrul contractual pe durata delegării gestiunii;
- d) sa solicite modificarea sau ajustarea tarifului în conformitate cu Normele metodologice-cadru aprobate de A.N.R.S.C.;
- e) sa solicite recuperarea debitelor în instanța.

ART. 95 (1) Utilizatorii serviciului de iluminat public sunt autoritățile administrației publice locale.

(2) Este beneficiara a serviciului de iluminat public comunitatea locala a comunei Glodeni în ansamblul ei

(3) Autoritatea administrației publice locale a comunei Glodeni, în calitate de reprezentanta a comunității locale și de semnatară a contractului de delegare a gestiunii este responsabilă de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea prezentului regulament.

ART. 96 Dreptul de acces la serviciul de iluminat public și de a beneficia de acesta este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și persoane juridice, în mod nediscriminatoriu.

ART. 97 Utilizatorii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

- a) sa aplice clauzele sancționatorii, în cazul în care operatorul nu respecta prevederile contractului de delegare a gestiunii, inclusiv prevederile din regulamentul serviciului și din caietul de sarcini anexate la acesta;
- b) sa verifice respectarea clauzelor de administrare, întreținere și predare a bunurilor publice sau private afectate serviciului;
- c) sa solicite informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu

privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale încredințate pentru realizarea serviciului;

d) să aprobe stabilirea prețurilor și tarifelor, respectiv ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor propuse de operatori pe baza metodologiei elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă;

e) să ia măsurile stabilite în contractul de delegare a gestiunii în situația în care operatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;

f) să refuze, în condiții justificate, aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării tarifelor propuse de operator;

g) să își asume plata integrală sau parțială a energiei electrice aferentă consumului instalațiilor de iluminat public conform prevederilor contractului de delegare a gestiunii.

ART. 98 Beneficiarii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

a) să aibă acces la serviciul de iluminat public în condițiile respectării regulamentelor specifice;

b) să aibă acces la informațiile de interes public privind serviciul de iluminat public, fiind informați periodic despre:

- starea sistemului de iluminat public;
 - planurile anuale și de perspectivă privind dezvoltarea sistemului de iluminat public;
 - planurile de reabilitare a sistemului de iluminat public;
 - stadiul de realizare a planurilor de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public;
 - tarifele aprobate pentru prestarea serviciului și evoluția în timp a acestuia;
 - eficiența măsurilor luate, reflectată în: scăderea numărului de accidente rutiere, creșterea securității individuale și colective și altele asemenea;
- c) rezolvarea cererilor venite din partea beneficiarilor privind reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public.

ART. 99 Beneficiarii persoane fizice și/sau persoane juridice ai serviciului de iluminat public au obligația de a respecta prevederile prezentului regulament al serviciului de iluminat public și de a-și achita obligațiile de plată stabilite sub forma de taxe locale.

CAP. IV Indicatori de performanță

ART. 100 (1) Indicatorii de performanță stabilesc condițiile ce trebuie respectate de operatorii serviciului de iluminat public în asigurarea serviciului de iluminat public.

(2) Indicatorii de performanță asigură condițiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de iluminat public, avându-se în vedere:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptările la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunității locale;
- e) respectarea reglementărilor specifice din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- f) respectarea standardelor minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele naționale în acest domeniu.

ART. 101 Indicatorii de performanță pentru serviciul de iluminat public sunt specifici pentru următoarele activități:

- a) calitatea și eficiența serviciului de iluminat public;
- b) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciului efectuat;
- c) menținerea unor relații echitabile între operator și utilizator prin rezolvarea operativă și obiectivă a problemelor, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care revin fiecărei părți;

- d) soluționarea reclamațiilor beneficiarilor referitoare la serviciul de iluminat public;
- e) creșterea gradului de siguranță rutieră;
- f) scăderea infracționalității.

ART. 102 În vederea urmăririi respectării indicatorilor de performanță, operatorul trebuie să asigure:

- a) gestiunea serviciului de iluminat public, conform prevederilor contractuale;
- b) înregistrarea activităților privind citirea echipamentelor de măsurare, facturarea și încasarea contravalorii serviciului efectuate;
- c) înregistrarea reclamațiilor și sesizărilor beneficiarilor, organelor de poliție și gardienilor publici și soluționarea acestora;
- d) accesul neîngrădit al autorităților administrației publice centrale și locale, în conformitate cu competențele și atribuțiile legale ce le revin, la informațiile necesare stabilirii:
 - modului de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate;
 - calității și eficienței serviciului furnizat/prestat la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în regulamentul de serviciu;
 - modului de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemului public de iluminat din infrastructura edilitar urbană;
 - modului de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciul de iluminat public;
 - stadiului de realizare a investițiilor;
 - modului de respectare a parametrilor ceruți prin prescripțiile tehnice.

ART. 103 Indicatorii de performanță generali și garanți pentru serviciul de iluminat public sunt stabiliți în anexa care face parte integrantă din prezentul regulament.

CAP. V Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 104 În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor indica standardele, normativele și tarifele legale, valabile la data încheierii acestora.

ART. 105 Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament atrage răspunderea disciplinară, patrimonială, civilă, contravențională sau penală, în condițiile legii.

ART. 106 Operatorii care prestează serviciul de iluminat public au obligația de a întocmi un plan de măsuri care să aibă o durată de maximum 12 luni, în care să fie cuprinse termenele de conformare cu obligațiile ce rezultă din prezentul regulament, în special în privința inventarierii instalațiilor de iluminat, calculării și măsurării parametrilor lumino-tehnici.

ART. 107 În vederea creșterii siguranței cetățenilor și scăderii infracționalității, organele administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili modalități de semnalare operativă a cazurilor de nefuncționare sau de funcționare defectuoasă a sistemului de iluminat public

ANEXA 1
la regulamentul serviciului de iluminat public

**INDICATORI DE PERFORMANTA PENTRU SERVICIUL DE
ILUMINAT PUBLIC**

Nr. crt.	Indicatori de performanță	Trimestrul				Total an
		I	II	III	IV	
1	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GENERALI					
1.1	CALITATEA SERVICIILOR PRESTATE					
	a) numărul de reclamații privind disfuncționalitățile iluminatului public pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental etc.;	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
	b) numărul de constatări de nerespectare a calității iluminatului public constatate de autoritățile administrației publice locale; pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental etc. - notificate	<i>90%</i>	<i>95%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
	c) numărul de reclamații privind	<i>90%</i>	<i>95%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
	d) numărul de reclamații și notificări justificate de la punctele a), b) și c) rezolvate în 48 de ore;	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

	e) numărul de reclamații și notificări justificate de la punctele a), b) și c) rezolvate în 5 zile lucrătoare					
1.2.	ÎNTRERUPERI ȘI LIMITĂRI ÎN FURNIZAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC					
1.2.1	ÎNTRERUPERI					

	a) numărul de întreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental etc.;	<i>90%</i>	<i>95%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
	b) numărul de străzi, alei, monumente afectate	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
	c) durata medie a intreruperilor pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental etc.	<i>10%</i>	<i>10%</i>	<i>10%</i>	<i>10%</i>	<i>10%</i>
1.2.2	ÎNTRERUPERI					
	a) numărul de întreruperi programate, anunțate utilizatorilor, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental etc.;	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>
	b) numărul de străzi, alei,	<i>80%</i>	<i>80%</i>	<i>80%</i>	<i>80%</i>	<i>80%</i>
	c) durata medie a intreruperilor programate;	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>

	d) numărul de întreruperi programate, care au depășit perioada de întrerupere programată, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental etc	95%	95%	95%	95%	95%
1.2.3	ÎNTRERUPERI					
	a) numărul de întreruperi neprogramate datorate distrugerilor de	10%	10%	10%	10%	10%
	b) durata medie de	100%	100%	100%	100%	100%
1.3	RASPUNSURI LA SOLICITARILE SCRISE ALE					
	a) numărul de sesizări scrise	0	0	0	0	0
	b) procentul din sesizările de la	0	0	0	0	0

2.	INDICATORI DE PERFORMANTA GARANTAȚI					
2.1	INDICATORI DE PERFORMANTA GARANTAȚI PRIN LICENTA					
	a) numărul de sesizări scrise întemeiate privind nerespectarea de către operator a obligațiilor din licență;	0	0	0	0	0
	b) numărul de încălcări a obligațiilor operatorului rezultate din analizele și controalele ANRSC și modul de soluționare pentru fiecare caz de încălcare a acestor obligații.	0	0	0	0	0
2.2	INDICATORI DE PERFORMANTA A CĂROR	0	0	0	0	0

a) valoarea despăgubirilor acordate de operator în cazul deteriorării din cauze imputabile lui a instalațiilor						
b) valoarea despăgubirilor						
c) numărul de facturi contestate de utilizator;						
d) numărul de facturi de la punctul c) care au justificat						
e) valoarea reducerilor facturilor datorate contestării						

ANEXA NR 2 LA HG 60 / 2020

Nr. 5212/18.06.2020

Aprobat: Primar

Ing. KOZMA Barna

STUDIU DE OPORTUNITATE

privind stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în comuna Glodeni

1. Generalități

1.1. Beneficiar

Unitatea Administrativ Teritorială Comuna Glodeni.

Adresa: str. Principală nr. 133, localitatea Glodei, județul Mureș,

1.2. Obiectul studiului de oportunitate

Prezentul studiu are ca obiect stabilirea oportunității și a soluțiilor privind gestiunea serviciului de iluminat public din Comuna Glodeni.

Serviciul de iluminat public cuprinde: iluminatul stradal-rutier, iluminatul stradal-pietonal, iluminatul arhitectural, iluminatul ornamental și iluminatul ornamental-festiv ;

Serviciul de iluminat public se realizează prin intermediul unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, denumit în continuare *sistem de iluminat public*.

Sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Delimitarea instalației de iluminat public de instalațiile furnizorului de energie electrică se stabilește la punctul de racord al cablurilor de plecare din tablourile și cutiile de distribuție.

Serviciul de iluminat public, care constituie subiectul oportunității de delegare a gestiunii are ca obiect de activitate instalațiile de iluminat stradal – rutier, iluminatul stradal – pietonal, iluminatul arhitectural, iluminatul ornamental și iluminatul ornamental-festiv existente în Comuna Glodeni.

1.3. Baza legislativă

1.3.1 Legi aplicabile

- Legea 230 din 2006 a serviciului de iluminat public
- Legea 51 din 2006 republicată în 2013 privind serviciile comunitare de utilități publice
- Legea 98 din 2016 privind achizițiile publice
- Legea 100 din 2016 privind concesiunile de lucrări și servicii

1.3.2 Norme metodologice aplicabile

- Norma metodologică de stabilire, ajustare sau modificare a valorii a activităților serviciului de iluminat public, aprobată prin Ordinul 77 din 2007
- Regulament cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul 86 din 2007
- Caiet de sarcini cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul 87 din 2007

1.3.3 Standarde și normative aplicabile

- Normativ pentru proiectarea sistemelor de iluminat rutier și pietonal, indicativ NP062-02
- SR EN 13201-1 Iluminat public. Partea 1. Selectarea claselor de iluminat

- SR EN 13201-2 Iluminat public. Partea 2. Criterii de performanță
- SR EN 13201-3 Iluminat public. Partea 3. Calculul performanțelor

1.4. Prezentarea Comunei Glodeni

Comuna Glodeni se așează între municipiile Târgu Mureș și Reghin pe malul stâng al Mureșului având următoarele coordonate 46° 39' 0" N, 24° 36' 0" E . Fiind situată la 14 km de municipiul Târgu-Mureș, la 18 km de municipiul Reghin, în afara reședinței de comună are patru sate aparținătoare: Merișor, Moişa, Păcureni și Păingeni. Suprafața comunei este 5.439 ha.

Cel mai apropiat aeroport este aeroportul de la Vidrasău, lângă Târgu Mureș, la o distanță de 32 km de comună.

Accesul în comună se face prin drumul județean DJ 153 B Dumbrăvioara – Voivodeni, drumul județean intersectând cu drumul național DN15, în localitatea Dumbrăveni, comuna Ernei.

Calea ferată Tîrgu Mureș - Reghin traversează comuna învecinată (Ernei), gara Dumbrăvioara asigurând accesul la serviciile de transport ferovial cu trenul personal. Comuna numara in prezent peste 3.856 de locuitori.

Datorita atractiei turistice orasul se extinde continuu, existand solicitari pentru construcții de noi locuinte in zonele rezidentiale ale orasului. Prin urmare infrastructura va trebui să se adapteze și să se extindă pentru a acoperi noile cerințe determinate de dezvoltarea orașului.

COMUNA Glodeni este unitate administrativ-teritoriala cu personalitate juridica. COMUNA

Glodeni are inițiativa în ceea ce privește administrarea intereselor publice locale, exercitând în condițiile legii, autoritatea în limitele administrativ-teritoriale stabilite.

Administrația publică a COMUNEI Glodeni se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit.

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală la nivelul sunt Consiliul Local al COMUNEI Glodeni, ca autoritate deliberativă și Primarul COMUNEI Glodeni ca autoritate executivă, organe alese conform legii.

Consiliul Local și Primarul funcționează ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din Comuna, în condițiile prevăzute de lege.

În acest sens este necesar organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public care trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- d) susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

Extinderea localităților aparținătoare comunei impune și extinderea și modernizarea instalației de iluminat public a Comunei, care constă în înlocuirea tuturor corpurilor de iluminat cu corpuri de iluminat noi, de tip LED, modernizarea infrastructurii de alimentare prin realizarea de linii de alimentare subterane, etc.

2. Sistemul de iluminat public din Comuna Glodeni. Situația existentă

Comuna Glodeni, la data efectuării inventarierii, dispune de un sistem de iluminat stradal.

Atât pe strazile principale cât și pe cele secundare iluminatul stradal este realizat, însă corpurile de iluminat sunt la înălțimi diferite, au dispersorul opturat parțial datorită prafului, sunt de diferite mărimi, nu există o încadrare corespunzătoare a strazilor din punct de vedere al iluminării.

2.1. Componenta sistemului de iluminat public

Sistemul de iluminat public se compune, din:

- Instalațiile de iluminat stradal;
- Instalațiile de iluminat pietonal;
- Instalații de iluminat ornamental;
- Instalații de iluminat arhitectural.

Sistemul de iluminat public din Comuna Glodeni are în componență:

- Corpuri de iluminat clasice, cu lămpi cu vapori de sodiu și mercur;
- Proiectoare, pentru iluminatul architectural al Bisericii reformate Glodeni;
- Linii aeriene de alimentare, cu conductoare clasice OL-Al și cu conductoare torsadate de tip TYIR, T2X;
- Linii de alimentare îngropate, realizate cu cabluri de tip ACYABY;
- Stâlpi din beton pentru iluminat stradal folosiți în comun cu furnizorul de energie electrică pentru consumatori;
- Console de fixare a lămpilor;
- Cutii de distribuție.
- Puncte de aprindere, constând în echipamente de protecție și comutație.

Cantitativ, sistemul de iluminat stradal existent din Comuna Glodeni are în componență:

Glodeni iluminat public- P.A. - 1

Nr. total stâlpi: 285 buc

Nr. Crt.	EC 20	EC 36 (neon)	EC 40	LED 30	S 125	S250	Total
1	101	52	31	14	2	0	200

Păienjeni iluminat public P.A. - 2

Nr. total stâlpi: 170 buc

Nr. Crt.	EC 20	EC 36 (neon)	EC 40	LED 30	S 125	S 250	Total
----------	-------	--------------	-------	--------	-------	-------	-------

1	92	9	14	0	1	1	117
---	----	---	----	---	---	---	-----

Moișa iluminat public - P.A. - 1

Nr. total stâlpi : 110 buc

Nr. Crt.	EC 20	EC 36 (neon)	EC 40	LED 30	S 125	S250	Total
1	63	9	0	0	1	2	75

Merișor iluminat public - P.A. - 1

Nr. total stâlpi: 96 buc

Nr. Crt.	EC 20	EC 36 (neon)	EC 40	LED 30	S 125	S250	Total
1	51	0	5	0	0	0	56

Păcureni iluminat public - P.A. - 1

Nr. total stâlpi : 96 buc

Nr. Crt.	EC 20	EC 36 (neon)	EC 40	LED 30	S 125	S250	Total
1	43	0	21	0	0	0	64

Nr. Crt.	EC 20	EC 36 (neon)	EC 40	LED 30	S 125	S250	Total
Total	350	70	71	14	4	3	512

Nr.crt.	COD	Denumire	Cant.	U.M.
1	P.A.	Punct de aprindere	6	buc
2	EC 20	Corp iluminat economic 20W	350	buc
3	EC 36	Corp iluminat economic 36W tip NEON	70	buc
4	EC 40	Corp iluminat economic 40W	71	buc
5	LED30	Corp iluminat LED 30W	14	buc
6	S 125	Corp iluminat (bec cu vapori de sodiu) 125W	4	buc
7	S 250	Corp iluminat (bec cu vapori de sodiu) 250W	3	buc
8		Stalpurile electrice	757	buc

Tot în categoria iluminatului public se încadrează și iluminatul festiv care se organizează în perioada sărbătorilor, în funcție de bugetul alocat de reprezentanții UAT. Instalarea și întreținerea acestui sistem de iluminat public fac parte din atribuțiile serviciului de iluminat public

2.2. Descrierea sistemului de iluminat public existent

2.2.1 Corpurile de iluminat și rețeaua de alimentare

În prezent corpurile de iluminat stradal din Comuna Glodeni sunt de diferite tipuri, multe dintre ele sunt opace, cu vapori de sodiu sau mercur, cu consum mare de energie electrică, dar în stare de funcționare. În paragraful precedent s-a prezentat lista de componente a corpurilor de iluminat.

Ca și acoperire orașul Comuna Glodeni se bucură de un iluminat public aproape în totalitate, existând doar o mică zonă în care trebuie realizat.

În cea mai mare parte rețeaua de alimentare cu energie electrică a sistemului de iluminatului public este de tip aerian.

2.2.2 Comanda iluminatului

Comanda aprinderii și stingerii iluminatului public se realizează prin intermediul

punctelor de aprindere, echipate cu intrerupatoare crepusculare si cesuri programatoare. Aceste echipamente fac parte din punctele de aprindere care se afla montate in cutiile de distributie ale posturilor de transformare.

2.2.3 Planuri existente

Nu s-au identificat planuri sau componente de proiect pentru situația existentă. Din această cauză, la faza de studiu de fezabilitate pentru proiectul de modernizare a sistemului de iluminat stradal menționat anterior, rebuie întocmit și un relevu al situației existente.

3. Serviciul de iluminat public

3.1. Obiectul serviciului de iluminat public

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public

În cadrul serviciului de iluminat public intră următoarele atribuții:

- Efectuarea lucrărilor de intervenție și reparații în caz de avarii la instalațiile componente ale sistemului de iluminat public stradal;
- Efectuarea de lucrări de întreținere și reparații planificate la sistemul de iluminat public stradal;
- Efectuarea de lucrări de îmbunătățire a instalației de iluminat stradal, inclusiv extinderi ale sistemului prin montarea de stâlpi și corpuri de iluminat noi sau schimbarea celor existente cu unele mai performante;
- Implementarea de scenarii de iluminat, utilizând sisteme de variație a intensității luminoase în funcție de un program de timp, în scopul reducerii consumului de energie electrică;
- Întocmirea de rapoarte care să prezinte starea sistemului, propuneri de reparații, îmbunătățiri sau dezvoltări.

3.2. Organizarea actuală a serviciului de iluminat public

În prezent, serviciul de iluminat public este administrat de către Primăria Comunei Glodeni. Serviciul de iluminat public funcționează conform Regulamentului Serviciului de Iluminat

Public, elaborat în baza Regulamentului cadru al Serviciului de Iluminat Public, aprobat prin Ordinul 86 din 2007, în conformitate cu Legea 230 din 2006 privind iluminatul public și cu Legea 51 din 2006 privind serviciile comunitare de utilități publice.

4. Analiza soluțiilor pentru funcționarea serviciului de iluminat public

Starea actuală a Sistemului de Iluminat Public stradal este prezentată la **pct. 2.1.**, compus dintr-un număr de **512** corpuri de iluminat stradal, de diferite puteri, repartizate neuniform, din care rezultă necesitatea înlocuirii lămpilor actuale care sunt de diferite tipuri și puteri, nu sunt uniform distribuite, unele lămpi sunt defecte, au un randament scăzut și un consum mare, redarea luminozității este foarte redusă datorită vechimii lor, a maturării partilor optice ale aparatului de iluminat.

Puterea totală instalată a actualului sistem este de 14,78 kW, cu un consum anual estimat de **79,13 MWh**, la o medie de 3285 de ore de funcționare. Multe dintre aceste corpuri de iluminat (aparate) sunt fabricate în anii 1980, pentru care nu se mai produc piese de schimb.

Iluminatul public reprezintă un obiectiv deosebit de important pentru comunitatea locală, determinat de faptul că Comuna Glodeni este o comună cu perspective de dezvoltare. Acest lucru va determina și extinderea iluminatului public și totodată mărirea cheltuielilor cu acesta.

Începând din ianuarie 2003 există reglementări legislative referitoare la activitățile care au în centrul atenției iluminatul public ca și prioritate. În baza Legii Serviciului de iluminat Public nr. 230/2006 orice administrație publică locală are următoarele îndatoriri:

- să întretină și să mențină sistemul de iluminat public (direct sau prin delegare de gestiune), astfel încât acesta să corespundă normelor impuse prin SR-EN 13201 Standard Iluminat Public, partea a II-a, Cerințe de performanță;
- să înființeze (dacă nu există) un serviciu de iluminat public care să respecte cerințele impuse de ANRSC prin procedura de licențiere/autorizare;
- să ia măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, prin promovarea cu precădere a

masurilor care genereaza cele mai mari economii de energie in cel mai scurt interval de timp (utilizarea de lampi de iluminat noi si eficiente, sisteme de comanda digitala).

Din punct de vedere tehnico-functional, functionarea si exploatarea in conditii de siguranta, rentabilitate si eficienta – economica si energetica – a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public, se impun:

- Realizarea unei infrastructuri edilitare ca un intreg functional, moderna ca baza a dezvoltarii economico-sociale a orasului;
- Asigurarea nivelului de iluminare si luminanta in conformitate cu standardele in vigoare SR-EN 13201;
- Pretabilitatea elementelor infrastructurii SIP la upgradare si imbunatatire;
- Pretabilitatea elementelor de telegement: gestiune-monitorizare-control.

Din analiza celor de mai sus rezulta faptul ca trebuiesc luate masurile necesare pentru imbunatatirea SIP, ceea ce presupune ca toate corpurile pentru iluminatul stradal trebuiesc inlocuite cu corpuri moderne bazate pe tehnologie noua, cu eficienta energetica mare, cu flux luminos de 140 lm/wat și totodată și un cost redus cu privire la întreținerea sistemului de iluminat, având și un iluminat uniform conform normelor, într-un cuvânt corpuri de iluminat de tip LED.

Din punct de vedere al categoriei de drum, sunt identificate cinci tipuri și anume: stradă de tip M2 (DJ), - drum asfaltat (are două benzi și o lățime de 7m, cu trafic intens); stradă de tip M3, strada care face legatura cu cele de tip M2 – drum asfaltat, (cu una sau două benzi, o lățime 6m), strada de tip M4, strada care face legatura între cele de tip M3, strada asfaltata, cu latimea de 6m cu doua benzi, strada de tip M5, care sunt strazi secundare, pietruite si strazi de categoria M6, care sunt cu o banda, pietruite.

Consumul de energie electrica este destul de mare, iar rezultatele luminotehnice sunt necorespunzatoare.

In cadrul actualului sistem exista corpuri de iluminat cu LED, dar acestea vor trebui inlocuite, astfel incat sa fie totul uniform, montate in aliniament, la aceeasi inaltime.

Daca se vor inlocui actualele corpuri de iluminat cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED, pentru alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat nou propus, compus dintr-un numar de peste 512 corpuri de iluminat public cu LED, cu putere medie instalata de 25W, ar rezulta o putere totala instalată de circa 12,80 kW, iar din contorizarea acestui consum rezulta o cantitate de energie electrică de **42,78 MWh/anual** (la o utilizare anuala medie de 3285 de ore).

În ultimii 3 ani, cheltuielile pentru iluminatul public, materiale și manoperă, au fost:

Anul	Cheltuieli anuale cu intretinerea [lei]	Cheltuieli anuale cu energia electrica [lei]	TOTAL [lei]
2017	17.925,41	64.123,42	82.048,83
2018	18.920,35	69.536,45	88.456,80
2019	20.648,42	72.851,23	93.499,65

Facand o comparatie din punct de vedere al eficientei energetice obtinute, intre sistemul de iluminat nou analizat si actualul sistem de iluminat public, rezulta un consum de energie electrica mai mic cu circa **36,35 MWh** /anual, ceea ce se traduce intr-o eficienta economica de **30.900,00 lei**, la un pret mediu prognozat al energiei electrice pe urmatorii 5 ani, de 0,85lei/kWh. Rezulta asadar o economie din consumul redus de energie electrica a noului sistem de iluminat public modernizat, de cel putin **30.900,00 lei/an**, ceea ce reprezinta in cifre relative, un consum de energie electrica cu 57,58 %/an mai mic decat cel realizat cu actualul sistem de iluminat public, nemodernizat. La aceasta economie se adauga si reducerea substantiala a cheltuielilor cu mentenanta sistemului de iluminat public stradal modernizat.

Alimentarea lămpilor se realizează din rețeaua electrică aeriană existentă.

4.1. Opțiuni pentru organizarea serviciului de iluminat public

Conform Legii 230 din 2006 a iluminatului public, organizarea serviciului de iluminat public se poate face prin gestiune directă sau prin gestiune delegata.

Gestiunea directă presupune ca autoritatea locală să organizeze serviciul de iluminat public, ceea ce implică înființarea, finanțarea, angajarea de personal calificat, dotarea cu echipamente și utilaje, spatii pentru utilaje si pentru personalul angajat, coordonarea, asigurarea funcționării acestui serviciu și nu în ultimul rând obținerea licenței ANRE si a licenței de operare de la A.N.R.S.C.

Gestiune delegata este modalitatea de gestiune in care autoritatile administratiei publice locale transfera unuia sau mai multor operatori toate sarcinile si responsabilitatile privind furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public, precum si administrarea si exploatarea sistemului de iluminat public, pe baza unui contract, denumit in continuare **contract de delegare a gestiunii**.

Incheierea contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public se aproba prin hotararea de atribuire a contractului de delegare a gestiunii, adoptata de consiliul local.

Gestiunea delegata se realizeaza prin intermediul unor operatori de servicii de utilitati publice, cum ar fi:

a) societati comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilitati publice, infiintate de autoritatile administratiei publice locale sau de asociatiile de dezvoltare comunitara, cu capital social al unitatilor administrativ-teritoriale;

b) societati comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilitati publice rezultate ca urmare a reorganizarii administrative a regiilor autonome de interes local sau judetean ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autoritatilor administratiei publice locale, al caror capital social este detinut, in totalitate sau in parte, in calitate de proprietar/coproprietar, de unitatile administrativ-teritoriale;

c) societati comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilitati publice cu capital social privat sau mixt.

Operatorul care isi desfasoara activitatea in regim de gestiune delegata furnizeaza/presteaza un serviciu de utilitati publice prin exploatarea si administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, in baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, aprobat de consiliul local.

Contractul de delegare a gestiunii este un **contract de concesiune**, coform legii iluminatului public nr. 230/2006.

Operatorul este o societate comercială, cu capital public sau privat, care trebuie să fie autorizat ANRE si licențiat de A.N.R.S.C.

Din cele prezentate mai sus se intelege că alternativele pentru organizarea serviciului de iluminat public din Comuna Glodeni sunt fie organizarea serviciului de către U.A.T. Comuna Glodeni, fie delegarea gestiunii către un operator licențiat.

Trebuie menționat un aspect important, care va influența foarte mult analiza opțiunilor pentru organizarea serviciului de iluminat public și anume faptul că serviciul de iluminat public este o activitate care nu este generatoare de profit.

În continuare vor fi analizate cele două opțiuni.

4.1.1 Organizarea serviciului de iluminat public de către autoritățile locale

Pentru organizarea serviciului de iluminat public de către autoritățile locale, este necesară următoarea structură minimă de personal:

❖ 2 electricieni de intervenție;

❖ Un maestru coordonator;

❖ Un inginer șef de serviciu;

❖ Un angajat pe parte logistică / administrativă.

Această structură poate asigura doar lucrări de intervenție și reparații mici, punctuale, nu și lucrări de extindere, pentru acestea din urmă trebuind contractate firme specializate.

Pentru ca un operator să fie autorizat de ANRE și să fie licențiat de ANRSC, va trebui să aibă o anumită structură de personal cu pregătirea profesională corespunzătoare, o dotare minimă cu utilaje și scule, aparate de măsură, să dețină spațiile necesare (garaj, magazii, birou, atelier de reparații și de producție) cu toate utilitățile (energie electrică, gaze, încălzire, apă, canalizare)

Bugetul minim pentru înființarea acestui departament este:

Nr. crt.	Denumire capitol de cheltuieli	Valoare fără TVA și EII
1	Achiziție de utilaje (1 autospecial)	207.500,00
2	Achiziție de scule și dispozitive	15.000,00
3	Cheltuieli pentru dotări administrative	10.000,00
4	Cheltuieli pentru licențe	10.000,00
Total		242.500,00

Bugetul minim de cheltuieli anuale pentru acest departament este:

Nr. crt.	Denumire capitol de cheltuieli	Valoare [LEI]
1	Cheltuieli salariale	240.000,00
2	Cheltuieli combustibil	20.000,00
3	Alte cheltuieli (echipamente protecția muncii, echipamente de lucru, etc.)	10.000,00
Total		270.000,00

După cum se vede, cheltuielile cu acest departament ar fi foarte mari ($242.500,00 + 270.000,00 = 512.500,00$ lei), în condițiile în care el poate asigura doar o parte din activitățile serviciului de iluminat public. Practic, dacă ne raportăm la bugetul pentru funcționare din anul 2019, considerând ponderea cheltuielilor 70% materiale, 30% manoperă și alte cheltuieli, bugetul de cheltuieli anuale depășește cu mult valoarea reală a manoperei. De asemenea, calitatea prestării serviciului de iluminat nu este una foarte bună, deoarece personalul redus nu poate acoperi decât

maxim două schimburi în timpul săptămânii.

Explicația acestui lucru este data de faptul ca serviciul de iluminat public este un serviciu care presupune intervenții în timp rapid, pentru remedierea avariilor, astfel încât cetățenii să nu aibă de suferit de pe urma întreruperii iluminatului stradal. De aceea, serviciul trebuie să acopere o durată cât mai mare din zi, din săptămână și din an. Ideal ar fi ca el să fie asigurat 24 de ore din 24.

Pe de altă parte, în comuna Glodeni necesitatea intervențiilor la instalația de iluminat public nu are frecvență mare, un defect poate apare la câteva săptămâni sau chiar luni. Nici lucrările de întreținere planificate nu necesită o durată foarte mare. De aceea, personalul unui eventual serviciu de iluminat public organizat de autoritățile locale nu ar avea încărcare 100% în timpul programului de lucru, în majoritatea timpului lipsind activitatea. În plus personalul angajat nu este pregătit pentru eventuale lucrări de modernizări și extinderi, în cazul în care se dorește acest lucru.

Concluzia este că acest serviciu ar fi rentabil dacă i se asigura o activitate continuă, ceea ce înseamnă o instalație de iluminat public mult mai mare sau mai multe instalații de iluminat. În aceste condiții personalul angajat ar avea activitate pe întreaga durată a programului de lucru.

4.1.2 Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public

Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public presupune concesiunea acestui serviciu către un operator licențiat, care este o societate comercială specializată în astfel de prestări de servicii. Acest operator are personal de specialitate și utilaje pe care le utilizează în mai multe contracte și lucrări, reușind astfel să acopere o arie mai mare de lucrări raportată la serviciul de iluminat public din comuna Glodeni.

Costurile de operare ale serviciului public de iluminat se vor reduce astfel, datorită faptului că operatorul va asigura încărcarea pentru personalul său și din alte contracte. La fel costurile referitoare la utilaje se vor distribui.

Un alt mare avantaj îl constituie faptul că acest gen de operator poate asigura și efectuarea lucrărilor de modernizare și dezvoltare, spre deosebire de un eventual serviciu organizat de autoritățile locale și, nu în ultimul rând, poate asigura o calitate mai bună a serviciului în sine, prin acoperirea a 24 de ore din 24 ore, 365 de zile pe an.

În cazul în care se va moderniza SIP, estimarea economiilor din cheltuieli de mentenanță suportate de operatorul care va moderniza iluminatul public este de aproximativ **30.900,00 lei** (2.575,00 lei/lună x 12 luni). Aceasta sumă se constituie în întregime ca economie în cazul reabilitării sistemului de iluminat. Economia totală obținută va fi compusă din economia de energie electrică de 30.900,00 lei/an și economia din mentenanța sistemului de iluminat public modernizat de

20.648,42 lei, adica o economie anuala totala de **51.584,42 lei**.

De asemenea operatorul este o companie cu experiență net superioară în domeniu față de un serviciu nou înființat, chiar dacă acesta își angajează personal calificat. Operatorul are experiența unei activități îndelungate în domeniu și această experiență îl ajută să optimizeze costurile reparațiilor și ale investițiilor.

Analiza SWOT

Analiza puncte tari și puncte slabe ale tipurilor de gestiune și anume gestiunea directă și gestiunea delegata.

TIP GESTIUN	AVANTAJE	DEZAVANTAJE
GESTIUNE DIRECTĂ	- Menținerea responsabilității operatorului față de populația deservită - Tarife mai mici decât în varianta gestiunii delegate (neexistând profit) - Menținerea autorității nemijlocite a Consiliului Local asupra activității	- Ritm lent de întreținere și reparații, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatarea și pe sumele puse la dispoziție de către ordonatorul de credite - Comuna Glodeni ar trebui să furnizeze în continuare fonduri și garanții în calitate de acționat unic (dacă se organizează un SA/SRL pentru operarea serviciului) - Creșterea numărului de personal din cadrul aparatului propriu al Primăriei Comunei Glodeni, personal care ar trebui să se ocupe de serviciul respectiv Costurile ce ar fi suportate de Primăria Comunei Glodeni, în cazul gestiunii proprii la începerea activității: - Autovehicule, utilaje și dotări specializate necesare prestării serviciului - Cheltuieli cu combustibili, materii, materiale, personal calificat – instruirea personalului (este obligatoriu pentru obținerea licenței de operare a

		serviciului) - Costurile de licențiere ANRSC a viitorului compartiment ce se va ocupa de iluminatul public
--	--	---

GESTIUNE DELEGATĂ	- Parametrii serviciilor vor fi clar definite în contract cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor de execuție și exploatare să treacă la operator - Din momentul când operatorul își intră în drepturi, serviciile de întreținere și reparații se accelerează. Profitul operatorului va genera nevoia de schimbare urgentă a proceselor interne și a relațiilor cu clienți din Primăria Comunei Glodeni, și va avea calitatea de reglementator/supervizor a conformării operatorului la cerințele impuse în contract și nu de gestiunea directă a serviciului - Primăria Comunei Glodeni, va avea dreptul la control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a desființa delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are activitate defectuoasă, sunt necesare clauze de penalizare și reziliere prevăzute în contract - Consiliul Local al Comunei Glodeni, are putere decizională pentru ca în momentul încredințării contractului să adopte toate	- Primăria Comunei Glodeni, trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, supervizare și monitorizare - Primăria Comunei Glodeni, trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului
-------------------	---	---

Aspecte referitoare la mediu

Iluminatul public are implicații directe și în protecția mediului prin mai mulți factori:

- Prin utilizarea eficientă a energiei (reducerea consumurilor nejustificate, utilizarea echipamentelor performante cu consumuri reduse de energie).

- Reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație (aparatele de iluminat nu pot fi utilizate pe post de "reflectoare").

Eficiența energetică se află în centrul tranziției Uniunii Europene la o economie eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și în realizarea strategiei sale pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Aceasta include trei obiective climatice și energetice complementare până în anul 2020:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% față de 1990;

- Generarea a 20% din energia primară din surse regenerabile;

- Realizarea de economii de energie primară de 20% față de previziunile din 2007 pentru 2020.

Un domeniu cheie pentru investițiile în eficiență energetică este iluminatul stradal, în care nu există doar oportunități majore de reducere semnificativă a consumului de energie electrică, ci și avantaje suplimentare asociate cu eliminarea treptată a tehnologiilor dăunătoare mediului, reducerea costurilor de întreținere și realizarea unui control global mult mai bun asupra iluminatului stradal.

Aspecte sociale

S-au identificat următoarele aspecte sociale:

- Creșterea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții cu o puternică componentă socială, designul sistemelor de iluminat carosabil sau pietonal generează o imagine specifică a fiecărui oraș sau spațiu, reprezentând elemente de micro-arhitectură prin care se transmite foarte mult cu minim de limbaj formal

- Creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale, realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economico-socială a comunității locale.

4.2. Analiza opțiunilor și alegerea soluției pentru organizarea serviciului de iluminat public

Operatorul economic poate finanta lucrarile de modernizare a iluminatului public prin credite furnizor, care este cea mai facila varianta de finantare a unei investitii. Costul lucrarilor in acest caz va cuprinde si costul finantarii, fara ca aceasta finantare sa fie stabilita in mod distinct in devizul de lucrari, intrucat operatorul economic nu este o institutie de credit, motiv pentru care acesta nu poate utiliza creditul ca pe o modalitate de vanzare. Se intelege insa ca recuperarea unei sume in timp genereaza pentru operatorul economic cheltuieli suplimentare care vor fi recuperate prin pretul lucrarii.

Acest tip de finantare se recomanda deoarece:

- este cel mai rapid mod de realizat in actualele conditii;
- este varianta care asigura o economie imediata, atat de energie electrica cat si din cheltuieli cu mentenanta iluminatului public;
- se realizeaza in termen foarte scurt(maximum: 4 luni) un iluminat sigur si eficient de care se beneficiaza aproape imediat;
- se recupereaza valoarea investitiei in mai putin de 3 ani si jumatate, din economiile realizate din consum redus de energie electrica si din cheltuieli de mentenanta, dupa care iluminatul public va genera economii in continuare care vor putea fi folosite pentru finantarea altor proiecte;
- dupa perioada de recuperare a investitiei urmeaza in continuare cumularea de economii din consumul redus de energie electrica si mentenanta;

Sau se poate depune cerere de finantare la anumite organe finanțatoare, investiția astfel realizată are o durată de realizare mult mai mare, iar rezultatul depinde de obținerea finanțării nerambursabile.

Din toate punctele de vedere, financiar, reducerea consumului de energie electrica, cresterea calitatii serviciului, cresterea calitatii vietii locuitorilor, cresterea gradului de securitate individuala si colectiva in cadrul comunitatii locale, precum si a gradului de siguranta a circulatiei rutiere si pietonale, sustinerea si stimularea dezvoltarii economico-sociale a orasului, ridicarea gradului de civilizatie, a confortului si implicit a calitatii vietii, punerea in valoare a elementelor arhitectonice si peisagistice ale orasului, marcarea evenimentelor festive si a sarbatorilor legale si religioase, delegarea gestiunii serviciului de iluminat public este opțiunea cea mai avantajoasă.

Datorită faptului că serviciul de iluminat public nu este o activitate generatoare de profit, nu este nevoie de o altă analiză de fezabilitate decât de comparație între cheltuielile anuale cu acest serviciu, pentru a determina opțiunea cea mai avantajoasă din punct de vedere financiar.

Și din celelalte puncte de vedere și anume calitatea serviciului și acoperirea 100% a obiectului

acestui serviciu, incluzând posibilele lucrări de modernizare și de extindere, opțiunea de delegare a serviciului de iluminat este cea mai avantajoasă.

5. Concluzii și recomandări

5.1. Concluzie

Din analizele comparative efectuate rezultă că soluția de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public este soluția optimă.

Argumentele expuse mai sus relevă necesitatea și posibilitatea realizării Serviciului de Iluminat Public în comuna Glodeni prin delegare a serviciului unui operator autorizat în condițiile legii și corespunde nevoilor actuale ale comunității în vederea prestării unui serviciu.

Ținând cont de cele expuse mai sus considerăm că este oportun ca modalitatea/forma de gestiune a Serviciului de Iluminat Public în Comuna Glodeni să fie gestiunea delegată.

Prin urmare, prezentul Studiu de oportunitate propune delegarea serviciului de iluminat public către un operator licențiat.

5.2. Recomandări pentru procedura de delegare a gestiunii

Delegarea gestiunii se va face, conform Legii 100/2016 și a Legii 98/2016, prin licitație publică, în baza unui Caiet de sarcini.

Serviciul de iluminat public va fi operat în baza Regulamentului cadru al serviciului de iluminat public, aprobat prin Ordinul 86 din 2007. Delegarea gestiunii se va face prin intermediul unui contract de delegare a gestiunii serviciului. Prin intermediul acestui contract, se va stabili redevența pe care operatorul o va plăti concesionarului.

5.2.1 Obligațiile operatorului

Prin intermediul contractului, operatorul își va asuma următoarele obligații, obligații ce vor fi stipulate și în Caietul de sarcini pentru licitație:

- Să efectueze toate lucrările de intervenție, reparații, revizii, montaj stipulate în contract, în termenul de execuție asumat prin contract;

- Fiecare lucrare va fi însoțită de un deviz ofertă care va cuprinde toate materialele, echipamentele și manopera necesare execuției respectivei lucrări;
- Valoarea materialelor, manoperei și a echipamentelor va fi stabilită în momentul contractării, în baza unor liste de prețuri unitare;
- Operatorul își va asuma prin contract toate obligațiile referitoare la securitatea muncii și la respectarea normelor PSI;
- Operatorul are obligația de a plăti concesionarului redevența stabilită prin contract. Caietul de sarcini pentru licitație va detalia aceste obligații.

5.2.2 Licențele obligatorii pe care trebuie să le dețină operatorul

Operatorul trebuie să dețină următoarele licențe:

Licență A.N.R.E. pentru efectuarea de lucrări de instalații electrice de joasă tensiune și intervenții la instalațiile electrice de joasă tensiune, în special, la instalațiile electrice de iluminat public.

Licență A.N.R.S.C. pentru operarea serviciului de iluminat public în Comuna Glodeni.

Întocmit - Vagasi Albert - expert extern cooptat

JUDETUL MUREȘ
CONSILIUL LOCAL GLODENI

CAIET DE SARCINI
pentru prestarea SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC
IN COMUNA GLODENI

CAP. I Obiectul caietului de sarcini

ART. 1 Prezentul caiet de sarcini stabilește condițiile de desfășurare a serviciului de iluminat public, stabilind nivelurile de calitate și condițiile tehnice necesare functionarii acestui serviciu în condiții de eficiență și siguranță.

ART. 2 Prezentul caiet de sarcini a fost elaborat spre a servi drept documentație tehnică și de referință în vederea stabilirii condițiilor specifice de desfășurare a serviciului de iluminat public, indiferent de tipul de gestiune.

ART. 3 Caietul de sarcini face parte integrantă din documentația necesară desfășurării activităților de realizare a serviciului de iluminat public și constituie ansamblul cerințelor tehnice de bază.

ART. 4 (1) Prezentul caiet de sarcini conține specificațiile tehnice care definesc caracteristicile referitoare la nivelul calitativ, tehnic și de performanță, siguranță în exploatare, precum și sisteme de asigurare a calității, terminologie, simboluri, condițiile pentru certificarea conformității cu standardele specifice sau altele asemenea.

(2) Specificațiile tehnice se referă și la prescripții de proiectare și de calcul, la verificarea, inspecția și condițiile de recepție a lucrărilor, tehnici, procedee și metode de exploatare și întreținere, precum și la alte condiții cu caracter tehnic, prevăzute de actele normative și reglementările specifice realizării serviciului de iluminat public.

(3) Caietul de sarcini precizează reglementările obligatorii referitoare la protecția muncii, la prevenirea și stingerea incendiilor și protecția mediului, care trebuie respectate pe parcursul îndeplinirii și realizării serviciului de iluminat public.

ART. 5 Terminologia utilizată este cea din regulamentul serviciului de iluminat public.

CAP. II Cerințe organizatorice minimale

ART. 6 Operatorii serviciului de iluminat public vor asigura:

a) respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;

- b) exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de munca;
- c) respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii și precizați în regulamentul serviciului de iluminat public;
- d) întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor de iluminat public;
- e) furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;
- f) creșterea eficienței sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;
- g) prestarea serviciului de iluminat public la toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale a comunei Glodeni;
- h) personal de intervenție operativă;
- i) conducerea operativă prin dispecer;
- j) înregistrarea datelor de exploatare și evidența lor;
- k) analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum și stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme și evitarea oricărei forme de risipă;
- l) elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică și pentru rationalizarea acestor consumuri;
- m) realizarea condițiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcționarea economică a instalațiilor de iluminat public;
- n) statistica incidentelor, avariilor și analiza acestora;
- o) instituirea unui sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de beneficiari în legătura cu calitatea serviciilor;
- p) lichidarea operativă a incidentelor;
- q) funcționarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- r) evidența orelor de funcționare a componentelor sistemului de iluminat public;
- s) aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcționarea cât mai bună a instalațiilor de iluminat și reducerea costurilor de operare;
- t) elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și cu terți și aprobarea acestora de către administrația publică a comunei Glodeni;
- u) executarea în bune condiții și la termenele prevăzute a lucrărilor de reparații care vizează funcționarea economică și siguranța în exploatare;
- v) elaborarea planurilor anuale de investiții pe categorii de surse de finanțare și aprobarea acestora de către autoritatea administrației publice locale;
- w) corelarea perioadelor și termenelor de execuție a investițiilor și reparațiilor cu planurile de investiții și reparații a celorlalți furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare și dezvoltare urbanistică ale administrației publice locale;
- x) inițierea și avizarea lucrărilor de modernizări și de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;
- y) o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin hotărârea de dare în administrare;

ART. 7 Obligațiile și răspunderile personalului operativ al operatorului sunt cuprinse în regulamentul de serviciu.

CAP. III Sistemul de iluminat public

ART. 8 Operatorul are permisiunea de exploatare comercială, în condițiile legii, a sistemului de iluminat public, în aria administrativ-teritorială a comunei Glodeni.

ART. 9 Posturile de transformare care alimentează cu energie electrică instalațiile de iluminat public și cele disponibile sunt prezentate în **anexa nr. 1.**

ART. 10 Componentele rețelei de distribuție a energiei electrice care alimentează instalațiile de iluminat public sunt prezentate în **anexa nr. 2.**

ART. 11 Planul de situație cu amplasarea componentelor sistemului de iluminat este prezentat în **anexa nr. 3.**

ART. 12 Instalațiile electrice aferente instalațiilor de iluminat cu schemele monofilare: bransamente, instalații de forță, instalații de legare la pământ, instalații de automatizări, măsură și control, puncte de aprindere etc. sunt prezentate în **anexa nr. 4.**

ART. 13 Clasificarea căilor de circulație și caracteristicile acestora sunt prezentate în **anexa nr. 5.**

ART. 14 Inventarul corpurilor de iluminat este prezentat în **anexa nr. 6.**

ART. 15 Inventarul zonelor de risc, altele decât tunelurile și podurile este prezentat în **anexa nr. 7.**

ART. 16 Schemele de acționare și de lucru a cascadei pentru conectarea/deconectarea iluminatului sunt prezentate în **anexa nr. 8.**

ART. 17 Documentația tehnică pentru arterele de circulație prevăzute sau nu cu sisteme de iluminat public, cu precizarea categoriei arterei de circulație, denumirea arterei/strazii, lungimea acesteia, modul de realizare a iluminatului, tipul rețelei de alimentare, tipul corpurilor de iluminat și puterea lampilor utilizate, tipul stălpilor și distanța dintre aceștia, înălțimea de montare a corpurilor de iluminat, tipul armaturilor pentru montarea corpurilor de iluminat.

ART. 18 În vederea determinării costurilor de exploatare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se vor trece, după caz:

a) factorul de menținere va fi de 80% (se va trece valoarea factorului de menținere. Valoarea stabilită va fi de minim 70%);

b) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare a acestora sunt prezentate în **anexa nr. 9;**

c) programele de conectare/deconectare a sistemului de iluminat sunt prezentate în **anexa nr. 10;**

d) programul de reabilitare și extindere a sistemului de iluminat public este prezentat în **anexa nr. 11;**

e) elementele de dezvoltare considerate necesare din strategia de dezvoltare sunt prezentate în **anexa nr. 12.**

ART. 19 Prestarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

a) verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;

b) corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;

- c) controlul calității serviciului asigurat;
- d) întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- e) menținerea în stare de funcționare la parametri proiectați ai sistemului de iluminat public;
- f) măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- g) întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- h) respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- i) funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- j) respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- k) respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale a comunei Glodeni, în condițiile legii;
- l) funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizare a serviciului de iluminat public;
- m) menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- n) îndeplinirea indicatorilor de calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- o) încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- p) dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- q) un sistem prin care să poată primi informații sau să ofere consultanța și informații privind orice problema sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat;
- r) asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- s) urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;
- s) instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem;
- t) informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor/reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

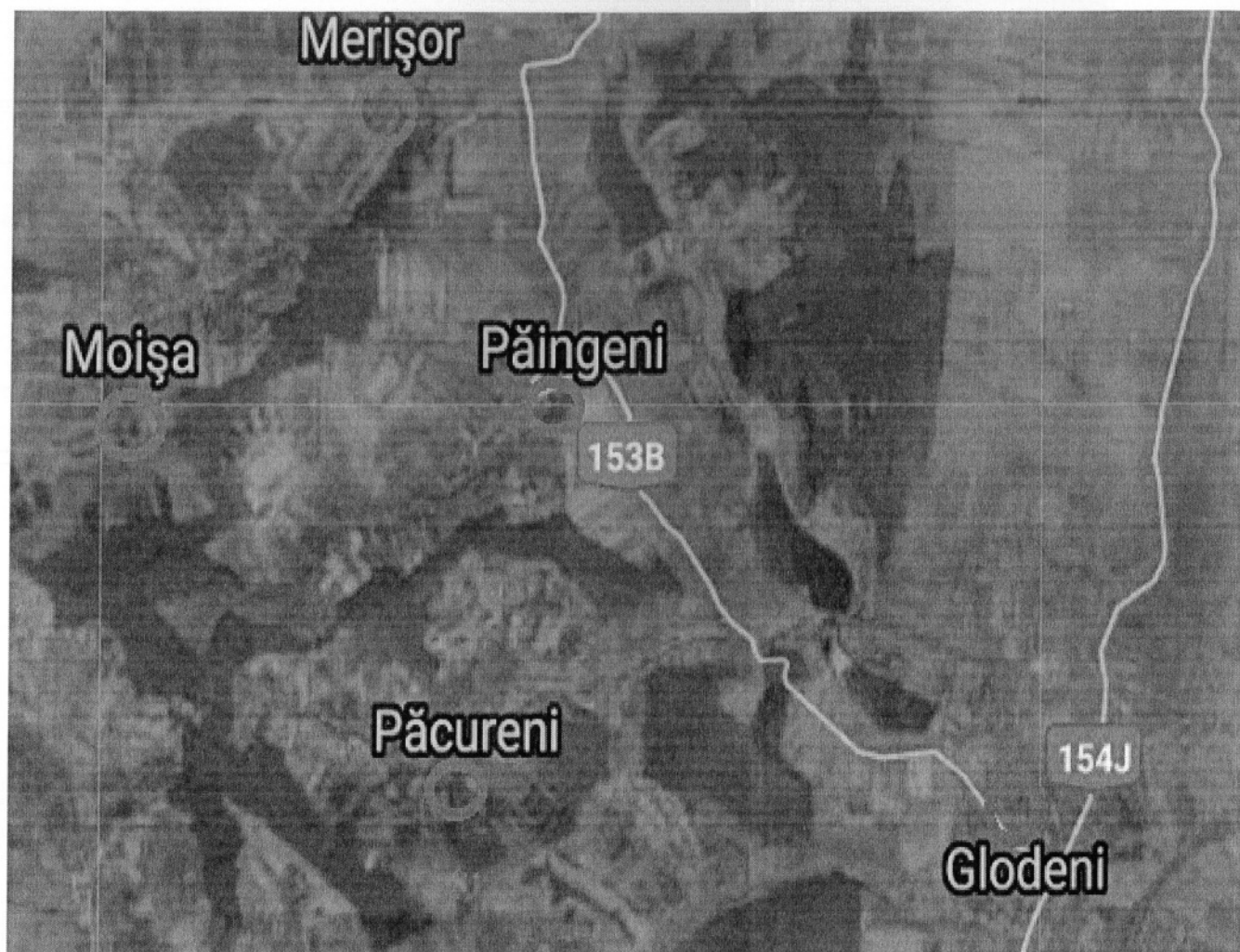
Posturile de transformare aferente sistemului de iluminat

Nr. crt.	Locatia	Denumirea	Puterea nominala	Anul punerii in functiune	Ultimul RK	Tensiunea normala Up/Us	Puterea instalata	Puterea disponibila
1.	Glodeni	PT1						
2.	Glodeni	PT2						
3.	Glodeni	PT3						
4.	Glodeni	PT5						
5.	Glodeni	PT9						
6.	Pacureni	PT1						
7.	Paingeni	PT1						
8.	Paingeni	PT2						
9.	Merisor	PT						
10.	Moisa	PT						

Situația rețelelor de distribuție a energiei electrice

Nr. crt.	Locatia tronsonului de retea	Subteran/aerian	Secțiunea	Materialul	Anul punerii în funcțiune	Ultima revizie	Trifazic/monofazic	Lungimea
1.	Glodeni	LEA JT Trifazata	AL35 mmp	Aluminiu			Trifazic	
2.	Pacureni	LEA JT Trifazata	AL35 mmp	Aluminiu			Trifazic	
3.	Paingeni	LEA JT Trifazata	AL35 mmp	Aluminiu			Trifazic	
4.	Merisor	LEA JT Trifazata	AL35 mmp	Aluminiu			Trifazic	
5.	Moisa	LEA JT Trifazata	AL35 mmp	Aluminiu			Trifazic	

Planul de situatie cu amplasarea componentelor sistemului de iluminat.

Anexa nr. 4

Instalatiile electrice aferente instalatiilor de iluminat cu schemele monofiliare: bransamente, instalatii de forta, instalatii de legare la pamant, instalatii de automatizari, masura si control, puncte de aprindere etc.

NU SUNT DATE DISPONIBILE

Clasificarea căilor de circulație

Nr. crt.	Denumirea tronsonului	Clasa sistemului de iluminat	Amplasarea dispozitivelor de iluminat*1)	Latimea tronsonului	Lungimea tronsonului	Tipul carosabil *2)
Glodeni						
1	Principala – DJ	M4	40	7		
2	Principala – DJ	M4	40	7		
3	Secundare	M6	40	5		
Pacureni						
4	Principala	M5	40	7		
5	Secundare	M6	40	5		
Paingeni						
6	Principala	M5	40	7		
7	Secundare	M6		5		
Merisor						
8	Principala	M5	40	7		
9	Secundare	M6	40	5		
Moisa						
10	Principala	M5	40	7		
11	Secundare	M6	40	5		

*1 bilateral alternat, bilateral fata în fata, axial, central, catenar

*2 asfalt, beton, pavaj, altele

Inventarul corpurilor de iluminat

Nr. crt.	Denumirea tronsoanelor	Nr. stalpilor de sustinere	Nr. corpurilor/ stalpilor	Tipul sursei de iluminat *1)	Puterea instalata	Denumirea statiei de alimentare	Identificarea punctului de conectare/deconectare	Identificarea punctului de masura*2)
Glodeni								
1	PT1	101	101	EC 20				
2	PT2	14	14	LED 30				
3	PT3	31	31	EC 40				
4	PT5	52	52	EC 36				
5	PT9	2	2	S 125				
	TOTAL	200	200					
Pacureni								
18	Principala	43	43	EC 20				
19	PT1	21	21	EC 40				
20	PT1							
	TOTAL	64	64					
Paingeni								
21	Principala	92	92	EC 20				
22	PT1	15	15	EC 40				
23	PT2	9	9	EC 36				
24	PT1	1	1	S 125				
25	PT2	1	1	S 250				
	TOTAL	118	118					
Merisor								
25	Principala	51	51	EC 20				
26	PT1	5	5	EC 40				

Zonele de risc, altele decât tunelurile și pasajele subterane rutiere

Nr crt.	Tipul zonei de risc *1)	Locatia	Lungimea/suprafata *2)	Clasa sistemului de iluminat
1	Glodeni	PT1		
2	Glodeni	PT2		
3	Glodeni	PT3		
4	Glodeni	PT5		
5	Glodeni	PT9		
6	Pacureni	PT1		
7	Paingeni	PT1		
8	Paingeni	PT2		
9	Merisor	PT		
10	Moisa	PT		

*1) treceri de pietoni, intersectii semaforizate și nesemaforizate, zone cu risc infraccional, școli, grădinițe etc.

*2) se va specifica, după caz, lungimea sau suprafata, în funcție de tipul zonei de risc.

Anexa nr. 8.

Schemele de actionare și de lucru a cascadei pentru conectarea/deconectarea iluminatului

NU SUNT DATE DISPONIBILE

Anexa nr.9;

Descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare a acestora

NU SUNT DATE DISPONIBILE

Anexa nr.10

Programele de conectare/deconectare a sistemului de iluminat

NU SUNT DATE DISPONIBILE

Anexa nr. 11

Programul de reabilitare și extindere a sistemului de iluminat public

NU SUNT DATE DISPONIBILE

Elementele de dezvoltare considerate necesare din strategia de dezvoltare

CONTRACT - CADRU
privind folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei
electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public
nr. /

1. Părțile contractante

Între S.C. cu sediul în localitatea, județul/sectorul, str., nr., telefon nr., fax nr., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului cu numărul., CUI nr. cont nr. deschis la Banca, reprezentată prin având funcția de și prin având funcția de în calitate de proprietar al sistemului de distribuție a energiei electrice, denumit în continuare Proprietar, și: Consiliul local al comunei Glodeni, județul Mureș, telefon nr., fax nr., reprezentată prin având funcția de Primar, în calitate de autoritate a administrației publice locale, denumit în continuare Autoritate locală, denumite în continuare Părți, s-a convenit încheierea prezentului contract, cu respectarea prevederilor de mai jos.

2. Obiectul contractului

Obiectul contractului îl constituie folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice aparținând Proprietarului pentru realizarea serviciului de iluminat public de către Autoritatea locală pe teritoriul comunei Glodeni, conform anexei nr.1.

3. Durata contractului

Contractul de folosire a infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public se încheie pe durata existenței acestuia, respectivani.

4. Prețul contractului

Folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice aparținând Proprietarului de către Autoritatea locală, pentru realizarea serviciului de iluminat public, se face în mod gratuit.

5. Intrarea în vigoare a contractului

Contractul intra în vigoare la data semnării lui de către ambele Părți, respectiv.....

6. Definiții

Termenii și expresiile care se regăsesc redactate cu caractere italice au semnificatia prezentată în anexa nr. 2 la prezentul contract.

7. Documentele contractului

Documentele contractului, care constituie anexe ale acestuia, sunt, după caz:

a) documentația tehnică a sistemului de distribuție a energiei electrice și a sistemului de iluminat public, care va conține planul cu schema detaliată a rețelei de distribuție și a instalațiilor de iluminat public (anexa nr.1) cu:

- posturile de transformare, cu precizarea celor din care se alimentează rețeaua de iluminat public;
 - traseul rețelei de distribuție și, respectiv, al circuitelor de iluminat public, indicându-se lungimile pe tronsoane, numărul, secțiunea și tipul conductoarelor;
 - punctele de conectare/deconectare a iluminatului;
 - punctele de delimitare a celor doua sisteme;
 - schema de actionare și a cascadei pentru conectare/deconectare automată a iluminatului;
 - amplasarea corpurilor de iluminat, cu indicarea tipului de stalp, a tipului și numărului de corpuri, a numărului și puterii lampilor etc.;
 - locul de amplasare pentru realizarea iluminatului festiv, cu indicarea punctelor de alimentare, numărului lampilor și a puterii totale absorbite;
- b) convenția de exploatare, anexa la contractul de furnizare a energiei electrice și/sau la contractul pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (anexa nr. 3);
- c) convenția de lucrări, cu precizarea tipurilor de lucrări și a condițiilor pentru executarea acestora conform normelor. Convenția se încheie pe baza unei convenții-cadru propuse de operatorul de distribuție și aprobată de autoritățile de reglementare competente;
- d) copii ale/a avizelor tehnice de racordare.

8. Puncte de delimitare

Punctele de delimitare sunt:

8.1 În cazul sistemelor folosite atât pentru distribuția energiei electrice, cât și pentru iluminatul public, la clemele la care se racordează coloanele de alimentare ale corpurilor de iluminat public în rețeaua aeriană; clemele și implicit contactele electrice se considera ca făcând parte din sistemul de iluminat public;

8.2 În cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public, de regula în tablourile de distribuție, la punctele de racord ale cablurilor de plecare către punctele de aprindere; dacă acest lucru nu este posibil, în punctele de aprindere, la punctele de racord ale cablurilor care le alimentează; în primul caz, suruburile de prindere a cablurilor fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice, iar în cel de-al doilea caz, din sistemul de iluminat public. Contorul de măsurare este în sarcina distribuitorului de energie electrică.

9. Drepturile Autorității locale

9.1 Autoritatea locală are dreptul de a executa exploatarea și întreținerea instalațiilor de iluminat public, în aval de punctele de delimitare, respectiv de a efectua lucrări operative, revizii tehnice și reparații curente, cum ar fi:

- analiza stării tehnice a instalațiilor;
- intervenții pentru remedierea unor deranjamente accidentale la corpurile de iluminat și accesorii;
- controlul instalațiilor care au fost supuse unor condiții meteorologice deosebite: vant puternic, ploi torențiale, viscol, formarea de chiciura etc.;
- demontari de elemente ale sistemului de iluminat public;
- intervenții în sistemul de iluminat public ca urmare a unor sesizări;
- revizia și, după caz, înlocuirea corpurilor de iluminat și accesoriilor (lampi, balasturi, ignitere, condensatoare, sigurante, coloane de alimentare etc.);
- înlocuirea consolelor (bratelor pentru corpuri de iluminat) și a corpurilor de iluminat;
- acțiuni pentru pregătirea instalațiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite (conectarea și deconectarea ghirlandelor etc.).

9.2 Autoritatea locală are dreptul de a dezvolta serviciul de iluminat public utilizând infrastructura sistemului de distribuție a energiei electrice a Proprietarului, în condițiile legii, și cu respectarea prevederilor acesteia și a obligației precizate la pct. 11 lit. g).

9.3 Dreptul de a efectua, cu personal specializat, tăierile de modelare a vegetatiei dacă aceasta afectează funcționarea corespunzătoare a instalațiilor de iluminat public din aval de punctele de delimitare; Lucrările se executa cu anunțarea proprietarului.

10. Drepturile Proprietarului

Proprietarul are următoarele drepturi, în condițiile legii:

- a) dreptul de uz asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a sistemului de distribuție a energiei electrice din localitate, pentru reviziile, reparațiile și intervențiile necesare, respectiv pentru modernizarea sau re tehnologizarea acestuia;
- b) servitutea de trecere subterana, de suprafață sau aeriană, care cuprinde dreptul de acces și de executare a lucrărilor la locul de amplasare a sistemului de distribuție a energiei electrice din localitate, cu ocazia intervenției pentru modernizări, revizii, reparații și avarii;
- c) dreptul de a beneficia de exercitarea drepturilor de uz și de servitute cu titlu gratuit;
- d) dreptul de a efectua, cu personal specializat, lucrările de defrișare a vegetației și/sau tăierile de modelare pentru crearea și menținerea distanței minime față de rețeaua electrică de distribuție din localitate;
- e) dreptul de a fi scutit de plata de taxe, impozite și alte obligații de plată, instituite de către autoritățile publice;
- f) să solicite despăgubiri Autorității locale în cazul în care, ca urmare a unor intervenții neautorizate sau ca urmare a unor defectiuni produse în instalația acestuia, s-au produs daune la instalațiile aflate în exploatarea Proprietarului.

11. Obligațiile Autorității locale

Autoritatea locală are următoarele obligații:

- a) să asigure exploatarea și întreținerea/mentenanța sistemului de iluminat public, în aval de punctele de delimitare, numai cu personal calificat și autorizat conform prevederilor reglementărilor Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, respectiv prin operatori economici atestați conform "Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic";
- b) să respecte, la realizarea lucrărilor de exploatare și întreținere a sistemului de iluminat public, reglementările de securitate a muncii în vigoare și instrucțiunile proprii de securitate a muncii pentru instalații electrice în exploatare, elaborate conform legii;
- c) să solicite prin cerere Proprietarului luarea de măsuri suplimentare de protecție și securitate a muncii în instalațiile proprii, dacă acestea sunt necesare și prevăzute de norme, pentru executarea unor lucrări în instalațiile Autorității locale;
- d) să asigure permanent, prin aparataj reglat/calibrat corespunzător, funcționarea selectivă a protecțiilor din sistemul de iluminat public în raport cu cele din sistemul de distribuție a energiei electrice;
- e) să nu execute manevre sau lucrări în instalațiile Proprietarului situate în amonte de punctul de delimitare, dacă acestea nu sunt convenite prin convenția de la pct. 7 lit. c) sau prin programele prevăzute la lit. f);
- f) să solicite Proprietarului încheierea unui program de lucrări pentru fiecare lucrare în parte, din categoriile prevăzute în convenția de la pct. 7 lit. c), care necesită intervenții și în instalațiile Proprietarului situate în amonte de punctul de delimitare și să execute lucrările numai în baza acestui program;
- g) să respecte etapele și procedurile prevăzute de reglementările în vigoare privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de distribuție, în cazul în care vrea să dezvolte serviciul de iluminat public utilizând infrastructura sistemului de distribuție a energiei electrice a Proprietarului, și să suporte, în condițiile legii, costurile acestei dezvoltări; lucrările respective se proiectează și se execută numai cu operatori economici titulari de atestat conform "Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic";
- h) să obțină avizele, acordurile și autorizațiile stabilite de actele normative în vigoare pentru modificarea sistemului de iluminat public prin montarea de elemente suplimentare

(console, brate, corpuri de iluminat, ghirlande etc.) sau prin înlocuirea celor existente cu altele de alt tip;

i) sa încheie cu Proprietarul o convenție de exploatare, anexa la contractul de furnizare a energiei electrice și/sau la contractul pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și la prezentul contract, cu stabilirea modului de colaborare dintre Părți pentru desfășurarea activităților menționate la pct. 9.1, precum și cu nominalizarea personalului Părților cu competența în exploatarea instalațiilor proprii și modalitățile de contactare;

j) la încheierea contractelor cu operatori ai serviciului de iluminat public sau operatori economici atestați, pentru realizarea lucrărilor de exploatare și întreținere/ mentenanța a sistemului de iluminat public, sa impună acestora obligațiile specifice ce deriva din prezentul contract;

k) sa restituie Proprietarului, pe baza de proces verbal, în vederea casării și valorificării ca materiale recuperabile, bunurile acestuia dezafectate ca urmare a executării de către Autoritatea locală a unor lucrări de reabilitare sau modernizare a sistemului de iluminat public;

l) sa programeze lucrările în sistemul de iluminat public care necesita scoaterea de sub tensiune și a rețelei de distribuție a energiei electrice astfel încât, pe cat posibil, acestea sa coincidă ca perioada de execuție cu lucrările planificate ale Proprietarului și sa colaboreze cu acesta în scopul de a se afecta cat mai puțin alimentarea cu energie electrica a consumatorilor.

12. Obligațiile Proprietarului

Proprietarul are următoarele obligații:

a) sa permită, în condițiile prezentului contract, folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice care îi aparține pentru realizarea serviciului de iluminat public de către Autoritatea locală;

b) sa respecte reglementările și normele generale și specifice de protecție și securitate a muncii în vigoare pentru activitatea de distribuție și utilizare a energiei electrice;

c) sa ia măsuri de protecție și securitate a muncii în instalațiile proprii, dacă acestea sunt necesare și prevăzute de norme pentru executarea unor lucrări în instalațiile Autorității locale, la cererea acesteia;

d) sa nu execute manevre sau lucrări în instalațiile Autorității locale situate în aval de punctul de delimitare, dacă acestea nu sunt convenite prin convenția de la pct. 7 lit. c) sau prin programele prevăzute la lit. e);

e) sa încheie program de lucrări cu Autoritatea locală, la solicitarea acesteia, pentru fiecare lucrare din categoriile prevăzute în convenția de la pct. 7 lit. c), ce se executa în instalatia Autorității locale, dar necesita intervenții și în instalațiile Proprietarului situate în amonte de punctul de delimitare;

f) sa încheie cu Autoritatea locală o convenție de exploatare, anexa la contractul de furnizare a energiei electrice și/sau la contractul pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și la prezentul contract, cu stabilirea modului de colaborare dintre Părți pentru desfășurarea activității de exploatare, pentru remedierea deranjamentelor, precum și cu nominalizarea personalului Părților cu competența în exploatarea instalațiilor proprii și modalitățile de contactare.

13. Norme

Activitățile de exploatare și de mentenanța a sistemului de distribuție a energiei electrice, respectiv a sistemului de iluminat public se fac de către Părți, cu respectarea normelor.

14. Forta majoră

14.1 Forta majoră este constatată de o autoritate competentă.

14.2 Forta majoră exonerează Părțile contractante de îndeplinirea obligațiilor asumate prin prezentul contract, pe toată perioada în care aceasta acționează.

14.3 Partea care invoca forta majoră trebuie sa notifice acest lucru în scris celeilalte Părți,

complet, în decurs de 48 de ore de la apariția acesteia, apreciind și perioada în care urmările ei încetează, cu confirmarea autorității competente de la locul producerii evenimentului ce constituie forta majoră și certificarea ei de către Camera de Comerț și Industrie.

14.4 Partea care invoca forta majoră va lua toate măsurile care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

14.5 Neîndeplinirea obligației de comunicare a forței majore nu înlătură efectul exonerator de răspundere al acesteia, dar antrenează obligația Partii care trebuia să o comunice de a repara pagubele cauzate celeilalte Părți contractante prin faptul necomunicării.

14.6 Îndeplinirea contractului va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acestora.

15. Modificarea contractului

15.1 Contractul se modifica în situațiile în care intervin modificări sau extinderi în instalațiile menționate în anexa nr.1.

15.2 Modificarea contractului se face prin acte adiționale în care se menționează modificările intervenite în anexa nr.1 și prin actualizarea acesteia.

16. Rezilierea contractului

16.1 Contractul se reziliază, după caz:

- a) la cererea Autorității locale, în cazul realizării unui sistem de iluminat public cu infrastructura proprie;
- b) prin acordul părților.

16.2 Eventualele costuri aferente unor lucrări în sistemul de distribuție a energiei electrice sau în sistemul de iluminat public, generate de rezilierea contractului, se suportă, după caz, de către Autoritatea locală, respectiv de către Proprietar, conform legii.

17. Plata de daune

Nerespectarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate prin prezentul contract de către una dintre Părți da dreptul Partii lezate de a pretinde plata de daune - interese.

18. Soluționarea litigiilor

18.1. Părțile vor face toate demersurile pentru a rezolva pe cale amiabilă, prin tratative directe, orice neînțelegere sau disputa care se poate ivi între ele în cadrul sau în legătura cu îndeplinirea contractului.

18.2. În cazul în care, după 15 zile de la începerea acestor tratative, Părțile contractante nu reușesc să rezolve în mod amiabil o divergență contractuală, fiecare Parte poate solicita ca disputa să se soluționeze de către instanța judecătorească competentă. Până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, Părțile își vor îndeplini în continuare obligațiile care le revin conform prezentului contract.

19. Limba care guvernează contractul.

Limba care guvernează contractul este limba română.

20. Comunicări.

20.1. Orice comunicare între Părți, referitoare la îndeplinirea prezentului contract, trebuie să fie transmisă în scris; documentele scrise trebuie înregistrate atât în momentul transmiterii cât și în momentul primirii.

20.2. Comunicările între Părți se pot face și prin telefon, fax sau e-mail, cu condiția confirmării în scris a primirii comunicării.

20.3. Orice schimbare privind numele uneia din Părțile semnatare, a adresei, a numărului de telefon sau de fax etc., se va comunica în scris celeilalte Părți, în termen de cel mult 5 zile de la data survenirii modificării.

21. Legea aplicabilă contractului.

Contractul va fi interpretat conform legilor din România.

22. Dispoziții finale

22.1 În cazul extinderii sistemului de distribuție a energiei electrice, finanțată în condițiile legii, sau al reconstrucției celui existent, Părțile vor stabili, de comun acord, dacă aceasta va fi folosită și pentru iluminatul public. Dimensionarea extinderii sistemului de distribuție a energiei electrice se va face în mod corespunzător deciziei părților.

22.2 În cazul în care Proprietarul modifica traseul liniei electrice aeriene, infrastructura aferentă sistemului de distribuție care nu mai este necesară acestuia, poate fi preluată de către Autoritatea locală, cu justa despăgubire, calculată la valoarea neamortizată a infrastructurii disponibilizate.

22.3. Pentru neexecutarea, în totalitate sau parțială, a obligațiilor prevăzute în prezentul contract, Părțile răspund conform prevederilor legale în vigoare.

22.4 Orice schimbare privind numele uneia din Părțile semnatare, a adresei, a numărului de telefon sau de fax etc., se va comunica în scris celeilalte Părți, în termen de cel mult 5 zile de la data survenirii modificării.

22.5. Toate modificările intervenite în prezentul contract se vor face numai prin act adițional, semnat de ambele Părți.

22.6 Propunerea de contract se inițiază de către Autoritatea locală și se transmite Proprietarului. După completarea cu anexe, Proprietarul transmite Autorității locale propunerea de contract.

Prezentul contract s-a încheiat astăzi în 2 (doua) exemplare, deopotrivă originale, din care unul la Proprietar și unul la Autoritatea locală.

Proprietar,

Autoritate locală,

ANEXA 2

la Contractul nr...../.....

DEFINIȚII

Amonte, aval

Notiuni asociate sensului de parcurgere a instalațiilor dinspre instalațiile sistemului de distribuție a energiei electrice spre instalațiile sistemului de iluminat public.

Atestat

Act tehnic și juridic, emis în conformitate cu Regulamentul pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, executa, verifica și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic, prin care se acorda o permisiune unui operator economic, persoana juridică, pentru desfășurarea de activități de proiectare sau executare de instalații electrice racordate la Sistemul Electroenergetic Național

Autorități de reglementare competente

Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) și Autoritatea Nationala de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE).

Aviz tehnic de racordare

Aviz scris valabil numai pentru un anumit amplasament, care se emite de către operatorul de rețea la cererea unui consumator, asupra posibilităților și condițiilor de racordare la rețeaua electrica, în vederea satisfacerii cerințelor consumatorului, prevăzute la solicitarea avizului.

Balast

Dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lampi cu descărcări având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară.

Convenție de exploatare

Act juridic încheiat între operatorul de distribuție (distribuitor) și un utilizator al rețelei de distribuție, prin care se precizează aspecte legate de delimitarea instalațiilor, realizarea conducerii operative prin dispecer, condițiile de exploatare și întreținere reciprocă a instalațiilor, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervenții în caz de incidente/deranjamente etc.

Corp de iluminat

Aparat care servește la distribuția, filtrarea și transmisia luminii produse de la una sau mai multe lampi către exterior, care cuprinde toate dispozitivele necesare fixării și protejării lampilor, circuitele auxiliare și componentele electrice de conectare la rețeaua de alimentare, care asigura amorsarea și funcționarea stabilă a surselor de lumina.

Daune

Prejudicii suferite de una sau ambele părți semnatare ale contractului Daune

interese compensatorii

Daune interese acordate pentru neexecutarea totală sau parțială, sau pentru executarea necorespunzătoare a obligației contractuale

Daune interese moratorii

Daune interese acordate pentru simpla întârziere în executarea unei obligații contractuale

Forta majoră

Un eveniment mai presus de controlul părților, care nu se datorează greselii sau vinei acestora, care nu putea fi prevăzut la momentul încheierii contractului și care face imposibila executarea și, respectiv, îndeplinirea contractului; pot fi considerate asemenea evenimente: razboaie, revoluții, incendii, inundații sau orice alte catastrofe naturale,

restricții apărute ca urmare a unei carantine, embargou, enumerarea nefiind exhaustivă, ci enunțiativă. Nu este considerat forta majoră un eveniment asemenea celor de mai sus care, fără a crea o imposibilitate de executare, face extrem de costisitoare executarea obligațiilor uneia din părți.

Igniter

Dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncalzirea electrozilor.

Licenta

Actul tehnic și juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau străine, acesteia i se acordă permisiunea de exploatare comercială a unor capacități energetice din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare sau de a presta servicii necesare funcționării coordonate a SEN, respectiv pieței de energie electrică.

Lucrări operative

Ansamblu de operații și activități pentru supravegherea permanentă a instalațiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalațiilor.

Mentenanța

Ansamblul tuturor acțiunilor tehnice și organizatorice care se execută asupra structurilor, instalațiilor (sistemelor) și componentelor considerate mijloace fixe aflate în exploatare și care sunt efectuate pentru menținerea sau restabilirea stării tehnice necesare îndeplinirii funcțiilor pentru care au fost proiectate.

Norme

Standarde, coduri, regulamente, reglementări, prescripții energetice, instrucțiuni, hotărâri și alte acte normative, contracte sau alte documente oficiale. Operator de distribuție

Orice persoană care deține, sub orice titlu, o rețea electrică de distribuție și este titulara a unei licențe de distribuție prin care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de distribuție într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabil, interconectarea acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a răspunde cererilor rezonabile privind distribuția energiei electrice.

Operator de iluminat public

Persoana juridică titulară a unei licențe de furnizare-prestare, emisă de autoritatea competentă, care asigură prestarea serviciului de iluminat public.

Punct de delimitare

În cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuția energiei electrice reprezintă punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public care se stabilește la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public.

Reparații curente

Ansamblu de operații executate periodic, în baza unor programe, prin care se urmărește readucerea tuturor părților instalației la parametrii proiectați prin remedierea tuturor defectiunilor și înlocuirea părților din instalație care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

Rețea electrică de distribuție (RED)

Rețeaua electrică cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv. Revizii tehnice

Ansamblu de operații și activități de mică amploare executate periodic pentru verificarea, curățirea, reglarea, eliminarea defectiunilor și înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcționării instalațiilor până la următoarea lucrare planificată.

Serviciul de iluminat public

Serviciu comunitar care cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

Sistem de distribuție a energiei electrice

Totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică.

Sistem de iluminat public

Ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public, cu excepția celorlalte dintre elementele care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice.

Sursa de lumină/lampă

Obiectul sau suprafața care emite radiații optice în mod uzual vizibile produse prin conversie de energie și care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăți energetice, fotometrice și/sau mecanice.